

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

صبح جمعه

۱۴۰۰/۱۰/۳

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان بیان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۳ ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید	معمولآً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۵	۶	فارسی
	۱	۲	۳	۴	۶	عربی زبان قرآن
	۱	۳	۵	۷	۸	دین و زندگی
	۱	۲	۳	۵	۶	زبان انگلیسی

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس Kanoonir_12e و @kanoonir_e پیوندید.
کanal تلگرامی @kanoonir_e

۱۵ دقیقه

ادبیات سفر و زندگی

(از پاریز تا پاریس)

درس ۸

صفحه ۶۹ تا صفحه ۶۸

رواق و طاق معيشت چه سر بلند و چه پست

گو بدانید که من با غم رویش جفتم

هر گره که سنگ آهی بر طاق آبگون زد

هر رخنه کاید یک به یک بر طاق ویران آیدت

۱- معنای «طاق» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) از این رباط دور چون ضرورت است رحیل

۲) هیچ شک نیست که این واقعه با طاق افتاد

۳) غلغل فکند روحمن در گلشن ملایک

۴) بگذار زهد بی‌نمک، هل تا فرود آید فلک

۲- در کدام ابیات، متضاد و ازهای «تداعی، کی و مستعجل» بهتر ترتیب آمده است؟

جز نیکوبی مکن که جهان پایدار نیست

الف) جز نام نیک و زشت، نماند ز کارها

آن چه در یاد بماندست فراموشی ماست

ب) دفتر عشق سراسر همه خواندیم ولی

گر گدا باشد پرستارش جم است

ج) شعله آبی که اصلش زمزم است

۴) ب، الف، ج

۳) الف، ج، ب

۲) ب، ج، الف

۱) الف، ب، ج

۳- در کدام گزینه غلط املایی مشهود است؟

۱) چه نظر ایشان بر یک غایت باشد و آن سعادت قصوی است و توجه ایشان به یک مطلوب بود و آن معاد حقیقی است.

۲) از این نمط دمده و افسون بر ایشان می‌دمید تا با او لف گرفتند و آمن و فارغ پیش‌تر رفتنند.

۳) ای داننده هر جایی و شنونده هر شکوایی، ای مجیب هر خواننده و ای غریب هر داننده.

۴) نیم‌شب برخاست و پوستینی در سر کشید تا کسی او را نشناسد و جمله غلامان و غاشیه‌داران در خواب بودند.

۴- آرایه‌های «جناس، استعاره، تشبيه و حسن تعليل» بهتر ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

کاین چنین به گل مانده پای سرو چوبین را

الف) صبحدم خرامیده سرو قامتم در باغ

روی او ندید آخر داد جان شیرین را

ب) کوهکن که یک عمری داشت غصه شیرین

همجو لاله خونین دل ارغوان و نسرین را

ج) بگذرد اگر در باغ وصف عارضت بینی

جای مشک خون بینی ناف آهوى چین را

د) بویی از سر زلفت گر صبا برد در چین

۴) د، ج، الف، ب

۳) ب، ج، د، الف

۲) الف، ب، ج، د

۱) ب، الف، د، ج

۵- در بیت «به هر کویی پری رویی به چوگان می‌زند گویی / تو خود گویی زنخ داری بساز از زلف چوگانی» بهتر ترتیب چند تشبيه و استعاره وجود دارد؟

۴) دو، یک

۳) دو، دو

۲) سه، سه

۱) سه، دو

۶- تعداد «ممیز» در کدام ابیات یکسان است؟

تفاوت بین که صد فرسنگ راه است
ورنه عالم همه یک دسته گل بی خار است
یک چمن گل بین که در پیراهنی افتاده است
همچو موج گوهرم یک گام صد فرسنگ بود
می کند هر قطره باران کار صد دریا شراب

(۴) ج، ب

(۳) الف، هـ

الف) اگر آن شاه بود این نیز شاه است

ب) از فضولی است تو را دیده بینش پر خار

ج) یک جهان دل بین که از گیسوی او آویخته

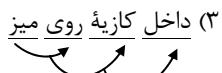
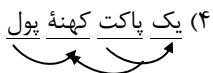
د) ناتوانی بر نیاورده از طلس حیرتم

ه) در هوای ابر لازم نیست در مینا شراب

(۲) د، ب

(۱) ج، هـ

۷- نمودار کدام گزینه درست کشیده نشده است؟

۸- کدام ابیات با مفهوم کلی عبارت زیر تناسب دارد؟

«مسال که به اروپا رفتم گمانم این است که عالمی را دیده‌ام، اما چه استبعادی دارد که عمری باشد و روزی خاطراتی از سفر ما هم بنویسم! آرزوها پایان ندارد.»

سال‌ها هست که در آرزوی خویشتنم
تا آرزوی دگر نیندیشم
چندان که می‌برند به خاک آرزو به جاست
آنچه از ما بر در و دیوار می‌ماند به جا
کاشنایی همنشین جستیم نیست

(۴) الف، هـ

(۳) ج، د

الف) از ضعیفی که تنم هست نهان گشته چنانک

ب) این آرزویم بیخش و جان بستان

ج) دخل جهان سفله نگردد به خرج کم

د) نیست غیر از رشتۀ طول امل چون عنکبوت

ه) برنشین ای عمر و منشین ای امید

(۲) ب، هـ

(۱) الف، ج

۹- مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات تناسب ندارد؟

این استخوان به بال هما رقص می‌کند
از زور می‌پیاله ما رقص می‌کند
از اشتیاق کاهرها رقص می‌کند
دایم چو بحر بی سروپا رقص می‌کند

(۱) وجود سمع صوفی صافی ز خوبیش نیست

(۲) مشت گلی چه نقش تواند بر آب زد

(۳) ما مانده‌ایم در ته دیوار ورنه کاه

(۴) آن را که مطراب از دل پرچوش خود بود

۱۰- یکی از مفاهیم مطرح شده در حکایت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«سه مرکب دارم، باز بسته؛ چون نعمتی پدید آید، بر مرکب شکر نشینم و پیش او باز شوم و چون بلای پدید آید، بر مرکب صبر نشینم و پیش باز روم و چون طاعتی پیدا گردد، بر مرکب اخلاص نشینم و پیش روم.»

تا شوی از صبر محبوب خدا
بلا بگردد و کام هزار ساله برآید
مرکب صبر مرا هر لحظه در زین آورد
به مرکب باز استادی؟ چرا مرکب نمی‌رانی؟

(۱) تا توانی صبر کن در هر بلا

(۲) گرت چو نوح نبی صبر هست در غم طوفان

(۳) تا همی بر گل نقاب از خط مشکین آورد

(۴) طریق توسط راه شرع و تن در زیر تو مرکب

فارسی ۲

ستایش / ادبیات تعلیمی /
ادبیات پایداری
درس ۱ تا پایان درس ۵
صفحه ۱۰ تا صفحه ۴۹

۱۱- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن واژه‌هایی معادل «زبون، مستور، سنگین و سخت» مرتب کنیم، کدام گزینه

درست است؟

به خرگاه بردن زار و نژند

الف) بفرمود تا همچنانش به بند

شاه مشغول است و من فارغ ز گاه

ب) شاه محجوب است و من آگه ز کار

به جان سبک جفت جسم گرانست

ج) نگه کن که چون کرد بی هیچ حاجب

دل بنهد کارهای صعب و گران را

د) هر که همی خواهد از نخست جهان را

۴) الف، ب، ج، د

۳) ج، د، الف، ب

۲) ب، د، ج، الف

۱) الف، ج، د، ب

۱۲- در عبارت زیر چند مورد «نادرستی املایی» رخ داده است؟

«بازرگان باید که تن و خواسته را بر مخاطره نهد و از نالمنی راه باک ندارد و از بهر مردمان غرب نعمت شرق رساند و به مردمان شرق نعمت غرب را و به طمع بیشی، به نسیه معاملت نکند و به طمع اندک‌مایع حتمام بیشتر، سرمایه بزرگ‌تر بر باد ندهد و همواره از اسراف و افراط حذر کند و درایت در همه کار لازم شمرد.»

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۱۳- انتساب کدام آثار به پدیدآورنده آنها درست نیست؟

ب) زندان موصل: کامور بخشایش

الف) عباس‌میرزا، آغازگری تنها: مجید واعظی

د) خسرو و شیرین: وحشی بافقی

ج) تحفة الاحرار: سنایی

و) بهارستان: جامی

ه) تاریخ بیهقی: ابوالفضل بیهقی

۴) ب، و

۳) ج، د

۲) د، ه

۱) الف، ج

۱۴- توضیح مربوط به واژه یا گروه مشخص شده در کدام بیت درست است؟

از پوست بود هلاک رویاه (نماد)

۱) زین خرقه بود فضیحت من

ببین که در طلبت حال مردمان چون است (ایهام)

۲) ز گریه مردم چشم نشسته درخون است

شی بے دست دعا دامن سحر گیرد (اضافه استعاری)

۳) مکن که روز جمالت سرآید ار سعدی

زمرد همسر یاقوت احمر (استعاره)

۴) بسی شد بر فراز شاخساران

۱۵- آرایه‌های مقابل همه ابیات بهجز بیت گزینه ... درست آمده است.

که آتش دگران است عشق و باغ من است (تشییه، ایهام تناسب)

۱) دلی که سوخت به داغ خلیل می‌داند

این بیدها ز بهر چه خنجر کشیده‌اند؟ (حسن تعلیل، استعاره)

۲) با سروشان اگر نه خلافی است در ضمیر

از بس شده است گریه گره در گلو مرا (نغمه حروف، حسن‌آمیزی)

۳) رنگین‌تر از سرشک بود گفت و گوی من

بار دل عالم همه بر دوش تو افتاد (جناس همسان، مجاز)

۴) بر دوش تو تا زلف زره‌پوش تو افتاد

۱۶- در کدام بیت، فعل مجھول یافت می شود؟

- یکی لحظه زان تیزی آهسته شد
هر دیده که لب تشنئه دیدار تو باشد
ازیرا که باشد ورا ترجمان
بیامد شب تیره با کس نگفت
- ۱) ز پیکان، تن پیل چون خسته شد
۲) از چشمۀ خورشید جگرسوخته آید
۳) شود خوانده از خامه راز زبان
۴) شنیده همی داشت اندر نهفت

۱۷- «یکی از کلمات ردیف» در کدام بیت، نقش دستوری «قید» دارد؟

- زانکه در عمر خود آن شوریده، بیدار امشب است
آری، آری، وقت انفاس شکربار، امشب است
چون پس از عمری مجال صحبت یار، امشب است
گر سر ایثار داری وقت ایثار امشب است
- ۱) عاشقان! با بخت خود شب زنده دارید امشبی
۲) عود در مجلس دمی خوش می زند بی هم نفس
۳) زاهدان! یک دم مجالی چون کنم تدبیر چیست؟
۴) گفته‌ای سلمان که سر، ایثار پایش می کنم

۱۸- کدام گزینه بهترتیب، روابط معنایی «تضمن، ترافد، تضاد، تناسب» را در ایات زیر نشان می دهد؟

- تو خواه جامۀ اطلس بپوش، خواه پلاس
خاصه این گوهر کز الماس تفکر سفته شد
پیمانه لفظ و معنی رنگین مدام ماست
هرگز به بخت ما نشد طالع چنین سیاره‌ای
بر حال دلم گریان حال عجی دارد
- الف) درون چو پاک شود از کدورت اغیار
ب) «جامی» از گوش گدادطبعان بود گوهر دریغ
ج) از باده کهن سخن تازه خوش‌تر است
د) زین سان که ماه عارضش شد آفتاب دیگران
ه) بی‌وجه نمی‌گریم گریه سببی دارد
- ۱) هـ، دـ، الفـ، بـ
۲) بـ، جـ، الفـ، دـ
۳) الفـ، دـ، بـ، جـ

۱۹- شخصیت توصیف شده در عبارت زیر در کدام بیت آمده است؟

- «بونصر را بگوی که زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است و بتان زرین شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال تر مال هاست.»
- وافی به همه دانش و کافی به همه کار
که بختش جوان باد و بیزدانش یاور
رخ اعدای دین دائم به رنگ زعفران باشد
از عذار مملکت شوید غبار رنج و گرد
- ۱) او فخر عمیدان جهان دیده کافی
۲) ملک زاده مسعود محمود غازی
۳) شه لشکرشکن محمود کشورگیر، کز بیمش
۴) شاه غازی ناصرالدین آن که آب تیغ او

۲۰- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

- نه از تدبیر کارآید نه از رای»
به تدبیر خرد کی می‌گشاید مشکل عاشق
نه عجب باشد اگر سنگ سیه گردد زر
گریهای چند به هر شام و سحر باید کرد
به دست سعی تو باد است تا نپیمایی
- ۱) مدد سازد مگر توفیق ارشاد جنون ورنی
۲) هر کجا رای چنان باشد و تدبیر چنان
۳) تا مگر اختر توفیق فروزان گردد
۴) و گر عنایت و توفیق حق نگیرد دست

١٥ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۲ و ۳

عربی، زبان قرآن ۳
الوجه النافع و الوجه المضر
درس ۲
صفحة ۲۵ تا صفحه ۳۱
عربی، زبان قرآن ۲
مواعظ قيمة
درس ۱
صفحة ۱ تا صفحه ۱۶

■■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢١ - ٢٨)

٢١- ﴿وَجَادِلُهُم بِالْتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾:

- ۱) با روشنی با ایشان سنتیز کن که نیکوست، همانا پروردگارت نسبت به آن که از راه گمراه شده است آگاهتر است!
- ۲) جدل کن با آنها به همان طریقی که بهتر است، همانا که خداوند به حال کسانی که از راه او منحرف شده‌اند داناتر است!

۳) به شیوه‌ای که نیکوتر است با آنان مجادله کرد، قطعاً پروردگار تو آگاه است به کسی که از راهش گمراه می‌شود!

۴) با روشنی که نیکوتر است با آنها گفت و گو کن، بی‌گمان پروردگارت آگاهتر است نسبت به آن که از راهش گمراه گردید!

٢٢- «إِنَّ مَعَاقِبَ الشَّاتِمِ بِالصَّمْتِ عَمَّلْ قِيمٌ وَ لَا يُرضِي اللَّهُ شَيْءٌ أَكْثَرُ مِنْهَا!»:

۱) بی‌گمان مجازات کردن دشنام‌گو به وسیله خاموشی کاری گران‌بهاست و هیچ چیز بیشتر از آن خدا را خشنود نمی‌سازد!

۲) قطعاً پاسخ دادن به دشنام‌دهنده با سکوت کار ارزشمندی می‌باشد و خداوند با چیزی بیش از آن راضی نمی‌شود!

۳) همانا پاسخ دادن به ناسزاگو با خاموشی کار با ارزشی می‌باشد و چیزی بیش از آن خدا را راضی نمی‌کند!

۴) قطعاً کیفر دادن ناسزاده‌نده به وسیله سکوت کاری ارزشمند است و خدا با هیچ چیز بیشتر از آن خشنود نمی‌شود!

٢٣- «فِي آياتِ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ لَقِدْ شُيِّهَ صَوْتٌ مَنْ يَرْتَفِعْ صَوْتُهُ بِدُونِ دَلِيلٍ مُنْطَقِيٍّ بِصَوْتِ الْحَمِيرِ!»:

۱) صوت کسی که صدایش را بدون دلیلی منطقی بالا می‌برد، در آیات قرآن کریم به صدای خر تشبیه شده است!

۲) در آیاتی از قرآن کریم، صدای کسی را که صدایش بدون هیچ دلیل منطقی بالا می‌رود، به صدای خر تشبیه کرده‌اند!

۳) آیاتی از قرآن کریم صوت شخصی را که صدایش را بدون دلیل منطقی بالا می‌برد، به صدای خران تشبیه کرده است!

۴) در آیاتی از قرآن کریم صدای کسی که صدایش بدون دلیلی منطقی بالا می‌رود، به صدای خران تشبیه شده است!

٢٤- «يَا تَلَمِيْدُ، تَعْلُمُ الْعِلُومَ وَ الْفَنُونَ النَّافِعَةَ يُقْدِمُ لَكَ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ يُحَافظُ عَلَيْكَ فِي الشَّدَائِدِ بِشَكْلِ أَحْسَنِ!»: ای دانشآموز ...

۱) دانش‌ها و هنرهای سودمند را فرابگیر که به تو زندگانی پاکیزه‌ای پیشکش شود و از تو در سختی‌ها به بهترین شکل محافظت گردد!

۲) یاد دادن دانش‌های سودمند و هنرها زندگانی پاکیزه‌ای را به تو پیشکش می‌کند در حالی که تو را در سختی به شکلی نیکوتر محافظت می‌کند!

۳) یاد گرفتن دانش‌ها و هنرهای سودمند به تو زندگی پاکیزه‌ای تقدیم می‌کند و از تو در سختی‌ها به گونه‌ای نیکوتر محافظت می‌کند!

۴) یادگیری دانش‌ها و هنرهای سودمند تو را در زندگی پاکیزه پیش می‌اندازد و در سختی‌ها تو را به شکلی نیکو حفظ و نگهداری می‌کند!

۲۵- «إنْ تَحَاوِلْ أَنْ تَكْشِفَ أَسْرَارَ النَّاسِ لِعَضِّهِمْ فَسْتَرِّيَّكُ إِثْمًاً لَا يَغْفِرُ إِذْنُ رَاقِبٍ مَا تَفْعَلُ!»:

- ۱) هرگاه تلاش کنی، که رازهای مردم را فاش کنی تا رسایشان کنی، پس مرتکب گناهی خواهی شد، که بخشیده نخواهد شد، پس مراقب کاری که انجام می‌دهی باش!
- ۲) اگر بکوشی که اسرار مردم را برای رسوا کردن آن‌ها فاش کنی، پس گناهی مرتکب خواهی شد که آمرزیده نمی‌شود، بنابراین مراقب آنچه انجام می‌دهی باش!
- ۳) چنانچه برای رسایی مردم و بر ملا کردن رازهای آن‌ها تلاش کنی، گناهی نابخشودنی مرتکب می‌شود، پس مراقب باش که چه انجام می‌دهی!
- ۴) اگر تلاش نمایی که راز مردم را به خاطر رسایی آن‌ها برملا کنی، مرتکب گناهی نابخشودنی خواهی شد، بنابراین مراقب باش که چه کار می‌کنی!

۲۶- عین الخطأ:

- ۱) يَكْرَهُ النَّاسُ مُصَادَقَةَ الْمُعْجَبِينَ بِأَنفُسِهِمْ!: مردم از دوستی کردن با خودپسندان بیزار هستند!
- ۲) كُونوا آمرين بالمعروف و الناهين عن المنكر!: امرکننده به کار نیک و نهی کننده از کار ناپسند باشید!
- ۳) يُحِبُّ الْوَالَادُونَ رُؤْيَةَ أُولَادَهُمَا فِي أَحْسَنِ حَالٍ!: پدر و مادر دوست دارند فرزندانشان را در بهترین حال ببینند!
- ۴) إِقْرُئُوا نصائح لقمان الحكيم لأنها نموذج تربوي!: اندرزهای حکیمانه لقمان را بخوانید زیرا آن‌ها نمونه‌هایی تربیتی هستند!

۲۷- عین الصحيح:

- ۱) إِعْجِلِ الَّذِي أَهْدَى إِلَيْكَ عِيوبَكَ أَحَمَّ أَصْدَقَائِكَ!: هرکس که عیوب‌های را به تو هدیه می‌دهد، مهم‌ترین دوستانت قرار بدده!
- ۲) سعر هذه السراويل النسائية أغلى من أن أقدر على شرائها!: قیمت این شلوارهای زنانه بالاتر از آن است که بتوانم آن‌ها را بخرم!
- ۳) عاقِ الأحمق بالسکوت عنه فإنه خير جزء له!: احمق را با ساكت کردنش مجازات کن، زیرا آن پاداش نیکی برای اوست!
- ۴) دَعْ مِنْ يَسِّبَكَ حَقِيرًا وَ لَا تُعَذِّبْ نَفْسَكَ فِي مَعَاقِبِهِ!: شخص حقیری را که به تو دشنام داده است رها کن و خودت را برای مجازاتش عذاب مده!

۲۸- «بهترین برادرانم کسی است که مردم را هدایت می‌کند و می‌کوشد از بازدارندگان کارهای زشت باشد!»:

- ۱) خير إخواني من يهتدى الناس و يجتهد أن يكون من الناهين عن المنكر!
- ۲) أفضل إخوتي من يهدي الناس و يسعى أن يكون من النهاة عن المنكرات!
- ۳) أحسن إخواني من يهدي الناس و يسعى أن يكون من الناهين عن أقبح الأعمال!
- ۴) خير أخي من أهدى الناس و يجتهد أن يكون ممن ينهون عن الأعمال القبيحة!

■■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٢٩ - ٣٣) بما يناسب النص:

حكم قائد جيش على رجل بالإعدام بالسيف، فذهب أبوه إلى القائد يلتمس عفوه، فقال القائد سأكتب في الورقتين الأولى وعدم والثانية لا يعدم، و نجعل ابنك يختار ورقة قبل تنفيذ الحكم، فإن كان مظلوماً نجاه الله، فخرج و هو يعلم أن القائد يكره ابنه و الأرجح أنه سيكتب في الورقتين يعدم.

اجتمع الناس في اليوم الموعود ليروا ماذا سيحدث، لما جاء الرجل إلى ساحة القصاص، قال له القائد و هو يتسم بخبث: اختْ واحدة! فاختار الرجل واحدة و قال مبتسماً: اختُ هذه! ثم قام ببلعها دون أن يقرأها! غضب القائد و قال: ماذا صنعت؟! فقال الرجل: يا مولاي! إخترت ورقة و أكلتها، انظر للورقة الأخرى فهي عكسها! فنظر القائد للورقة الباقيَة فكانت: يعدم! بقليل من التفكير نستطيع صنع أشياء عظيمة، لكن قبل التفكير يجب أن نعلم لكل داء دواء!

٢٩- عين الخطأ حسب النص:

- ١) إنَّ الابن نجا من الإعدام في نهاية القصة!
 ٢) قام الرجل المحكوم بالإعدام بأكل الورقتين!
 ٣) كان الرجل يعلم أنَّ ذلك القائد لا يصدق في قوله!
 ٤) إنَّ الناس كانوا مشاهدين لما حضر الرجل في الساحة!

٣٠ «الإنسان الذي يعلم أنَّ لكل داء دواء . . . .»؛ عين الخطأ:

- ١) ليس قادرًا على أن يصنع شيئاً عظيماً!
 ٢) لا يسمح للحياة و آلامها أن تتغلب عليه!
 ٣) يستطيع أن يفكر في الأمر و ينتفع بالتفكير!

٣١- عين الأقرب من مفهوم النص:

- ١) لا أحد يبدأ طريقه من القمة!
 ٢) في قلب كل شتاء ربِيع نابض!
 ٣) إنَّ الدنيا ليست بإرادتنا بل بإرادة الله!

■■ عين الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٣٢ و ٣٣)

٣٢- «الأخرى»:

- ١) اسم - مفرد مؤنث - معرفة / صفة أو نعت
 ٢) اسم تفضيل و حروف الأصلية: ء خ ر، مذكره: آخر / صفة للموصوف
 ٣) مؤنث - مصدر، له ثلاثة حروف أصلية (ء خ ر) و حرف زائد واحد / صفة
 ٤) اسم (على وزن: فعلى) - مفرد (الجمع: الآخريات) - معرفة / صفة و موصوفه: الورقة

٣٣- «يتسم»:

- ١) مضارع (معناه يدل على الاستمرار في الماضي) / فعل و الجملة فعلية ، و خبر
 ٢) للمذكر - له ثلاثة حروف أصلية: ب س م و حرفان زائدان (= مزيد ثلاثي) / فعل و فاعل
 ٣) صيغته للمفرد المذكر الغائب - مصدره: «تبسم» - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية و خبر للمبتدأ
 ٤) فعل بمعنى الماضي الاستمراري - ماضيه: ابتسَم على وزن «افتعل» / جملة فعلية؛ خبر ، و مبتدئه: هو

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٤ - ٤٠)

٣٤- عین الخطأ في ضبط الحركات:

- ١) الآباء والأمهات يرشدون أولادهم بالمطالعة و الصبر على المشاكل!
- ٢) لا تصغر حذك و لا ترفع صوتك دون دليل إن انكر الأصوات لصوت الحمير!
- ٣) التواضع أمام الأساتذة من الأمور المهمة فإن الله لا يحب من كان معبجاً بنفسه!
- ٤) أكبّرنا قدّموا مواعظ قيمة لنا و علّمنا أن المستبد الجبار لا تعمُر الحكم في قلبه!

٣٥- عین الخطأ في التعريف:

- ١) الميزان: الآلة التي نستخدمها لنعرف مقدار وزن الأشياء!
- ٢) الجبار: الشخص الذي لا يرى لنفسه على أحد حقاً!
- ٣) الحمير: هي من الحيوانات التي يركبها الإنسان!
- ٤) الزميل: الذي يعمل أو يدرس معنا في مكان واحد!

٣٦- عین الخطأ عن المفردات:

- ١) الصبر على المشاكل و الشدائد من عزم الأمور! (مفرد) ← مشكل، تشديد
- ٢) أراد قبر أن يشكّل فريقاً للحوار الثقافي! (مصدر) ← إرادة، تشكيل
- ٣) صار مبلغ السروال و القميص مئة و عشرين ريالاً! (جمع) ← مبالغ، ريالات
- ٤) اشتربت أمي فساتين جميلة بأسعار رخيصة! (متضاد) ← باعت، غالمة

٣٧- عین کلمة «خير» ليست اسم التفضيل:

- ١) للناس خير في اتباع الحق و الابتعاد عن الباطل!
- ٢) خير أصدقائك من يهدى إليك عيوبك!
- ٣) إن المكاتب هي خير مكان لمطالعة الكتب!
- ٤) إن العيش وحيداً خير من مجالسة جليسسوء!

٣٨- عین أفقل جاء لبيان التفضيل:

- ١) ما أسطخ الشيطان شيء بمثل الصمت!
- ٢) اللون الأحمر من أحب الألوان عند الشباب!
- ٣) من أحسن إلى الفقراء يجد ثمرته عند الله!
- ٤) ما أجمل علمًا ينتفع به الفقراء من الناس!

٣٩- عین عبارة جاء فيها اسم التفضيل:

- ١) أمرت محاولاتنا في سبيل التقدم نتائج مفيدة!
- ٢) انفع الآخرين عندما يحتاجون إلى المساعدة!
- ٣) أهدى والدي إلى أمي سواراً لفرحها!
- ٤) أحسن الحكم من يحكم بين الناس بالعدالة!

٤٠- عین ما فيه الحال:

- ١) يارب بفضلك أعطني من عندك فرحاً لا أنسى ذكرك!
- ٢) وقع نظر آفرد إلى عنوان الصحفة فأصبح برؤيته حزيناً!
- ٣) واجهت في الممر طالباً غارقاً في أفكاره و سأله عن مشكله!
- ٤) واصل نوبه عمله دؤوباً بعد ما قتل أخوه في المختبر!

۱۵ دقیقه

دانش آموزان اقلیت های مذهبی، شما می توانید سوال های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۳

سنت های خداوند در

زندگی

درس ۶

صفحه ۶۳ تا صفحه ۷۶

۴۱- با تدبیر در حدیث علوی، عامل هر یک از موارد زیر به ترتیب چیست و این عوامل با کدام سنت الهی ارتباط مفهومی دارد؟

- غرور

- خودشیفتگی

(۱) پرده پوشی خداوند - ستایش مردم - تأثیر اعمال انسان در زندگی او

(۲) پرده پوشی خداوند - ستایش مردم - املاء و استدرج

(۳) ستایش مردم - پرده پوشی خداوند - املاء و استدرج

(۴) ستایش مردم - پرده پوشی خداوند - تأثیر اعمال انسان در زندگی او

۴۲- چند مورد از عبارات زیر، از فواید شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان هاست؟

- آشنایی با نشانه های الهی

- تصحیح نگرش انسان

- ممتاز ساختن دیدگاه

- اصلاح روابط با دیگران

- به ظهور رساندن استعدادها

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

۴۳- هر یک از موارد زیر در ارتباط با کدام یک از سنت های الهی است؟

(الف) استواری تدبیر خدا

ب) نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش

ج) محبت واسعه الهی برای همه افراد

(۱) ابتلاء - امداد خاص - سبقت رحمت بر غضب

(۲) استدرج - امداد عام - توفیق

(۳) ابتلاء - توفیق - سبقت رحمت بر غضب

۴۴- حفظ آبروی بندگان عصیان گر و پذیرش عبادت اندک را می توان از کدام آیه شریفه دریافت کرد؟

(۱) «اگر مردم شهری ایمان آورده و تقوا پیشه می کرند قطعاً برایشان برکاتی از آسمان و زمین می گشودیم.»

(۲) «کسانی که در راه ما جهاد کنند حتماً آنان را به راه های خود هدایت می کنیم.»

(۳) «قطعاً ما شما را با شر و خیر می آزماییم و به سوی ما بازگردانده می شوید.»

(۴) «پروردگار شما، رحمت را بر خود واجب کرده است.»

۴۵- آیات «.. و لکن کذبوا فاخذناهم بما کانوا یکسپون» و «الذین کذبوا بآیتنا ...» به ترتیب ناظر بر کدام یک از سنت های الهی است؟

(۱) تأثیر اعمال انسان در زندگی او - تأثیر اعمال انسان در زندگی او

(۲) سبقت رحمت بر غضب - املاء و استدرج

(۳) سبقت رحمت بر غضب - تأثیر اعمال انسان در زندگی او

(۴) تأثیر اعمال انسان در زندگی او - املاء و استدرج

۴۶-از این فرموده امام صادق (ع): «إنما المؤمن بمنزلة كففة الميزان كلما زيد في إيمانه زيد في بلائه» می توان برای تفسیر کدام آیه شریفه بهره برد؟

۱) «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها و من جاء بالسيئة ...»

۲) «كلاً نمد هؤلاء و هؤلاء من عطاء ربكم و ما كان...»

۳) «احسب الناس ان يتركوا ان يقولوا آمنا و...»

۴) «والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا و ان الله لمع المحسنين»

۴۷-اگر بگوییم: «ممکن است دو نفر مطلبی را از معصومی بشنوند، در یک نفر اثر کفر و لجاجت و در نفر دیگر اثر ایمانی داشته باشد»، با مفهوم کدام عبارت شریفه در هم‌آوای معنایی است؟

۱) «من جاء بالسيئة فلا يجزى الا مثلها»

۲) «والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا ...»

۳) «احسب الناس ان يتركوا ان يقولوا آمنا و...»

۴) «ولكن كذبوا فاخذناهم بما كانوا يكسبون»

۴۸-مطابق آیه شریفه «احسب الناس ان يتركوا ...» پندار نادرست مردم بعد از اعلام ایمان چیست و سنت بیان شده در این آیه چه پیامدی به دنبال دارد؟

۱) «نبلوکم بالشر و الخير» - شناخته شدن هویت انسان

۲) «لا يفتون» - شناخته شدن هویت انسان

۳) «نبلوکم بالشر و الخير» - رحمت واسعة الهی به همه افراد

۴) «لا يفتون» - رحمت واسعة الهی به همه افراد

۴۹-خداوند متعال با نیکوکار و گناهکار چگونه رفتار می‌کند و آنجا که می‌گوییم: «ظلم از جانب خدا نیست بلکه از جانب خود بشر است» مفهوم کدام آیه شریفه را مورد نظر قرار داده‌ایم؟

۱) لطف و مهربانی - «احسب الناس ان يتركوا ان يقولوا آمنا و...»

۲) فضل و رحمت - «من جاء بالسيئة فلا يجزى الا مثلها...»

۳) لطف و مهربانی - «من جاء بالسيئة فلا يجزى الا مثلها...»

۴) فضل و رحمت - «احسب الناس ان يتركوا ان يقولوا آمنا و...»

۵۰-اگر یکی از قانونمندی‌های این جهان را این‌گونه توصیف کنیم که: «نعمتها به واسطه خود انسان به صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود.»، راه فهم

کدام سنت الهی را هموار ساخته‌ایم و مواد امتحانی خداوند برای آزمودن انسان‌ها کدام است؟

۱) ابتلاء و امتحان - «بما كانوا يكسبون»

۲) املاء و استدراج - «بما كانوا يكسبون»

۳) املاء و استدراج - «بالشر و الخير»

۴) ابتلاء و امتحان - «بالشر و الخير»

دین و زندگی ۲**هدایت الهی، تداوم هدایت،****آخرین پیامبر، معجزه جاویدان**

درس ۱ تا پایان درس ۴

صفحه ۱ تا صفحه ۵۰

۱-۵۱-فراتر رفتن انسان از سطح زندگی روزمره و اندیشه کردن در افق بالاتر، چه نتیجه‌ای را برای او در برخواهد داشت و**از دست دادن عمر مرهون چیست؟**

۱) سعادت او را تضمین می‌کند. – اگر انسان نداند که چه آینده‌ای پس از مرگ در انتظار اوست.

۲) سعادت او را تضمین می‌کند. – اگر انسان هدف حقیقی خود را نشناسد یا دچار خطا شود.

۳) با نیازهای مهم‌تر روبه‌رو می‌شود. – اگر انسان هدف حقیقی خود را نشناسد یا دچار خطا شود.

۴) با نیازهای مهم‌تر روبه‌رو می‌شود. – اگر انسان نداند که چه آینده‌ای پس از مرگ در انتظار اوست.

۲-۵۲-امام سجاد (ع) از خداوند استدعا دارد که ایام زندگانی اش به چه امری اختصاص یابد و به کدام نیاز برتر انسان توجه می‌نماید؟

۱) تعقل در پیام الهی – درک آینده خویش

۲) تعقل در پیام الهی – شناخت هدف زندگی

۳) آن‌چه برایش آفریده شده – شناخت هدف زندگی

۴) آن‌چه برایش آفریده شده – درک آینده خویش

۳-۵۳-در بیان امام کاظم (ع) دلیل ارسال پیامبران بر انسان کدام موضوع است و چه چیزی موجب بالا رفتن رتبه انسان در دنیا و آخرت می‌شود؟

۱) نداشتن بهانه و دستاویز – قدرت اختیار و انتخاب انسان

۲) تعقل بندگان در پیام الهی – قدرت اختیار و انتخاب انسان

۳) نداشتن بهانه و دستاویز – کامل‌تر بودن عقل

۴) تعقل بندگان در پیام الهی – کامل‌تر بودن عقل

۴-۵۴-لازمه ماندگاری یک پیام و لازمه ماندگاری همیشگی یک دین به ترتیب چیست؟

۱) پاییندی به اصول و ارزش‌های الهی – آمادگی جامعه بشری و رشد تدریجی سطح فکر جوامع

۲) تبلیغ دائمی و مستمر – آمادگی جامعه بشری و رشد تدریجی سطح فکر جوامع

۳) پاییندی به اصول و ارزش‌های الهی – پاسخ‌گویی به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان در همه مکان‌ها و زمان‌ها

۴) تبلیغ دائمی و مستمر – پاسخ‌گویی به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان در همه مکان‌ها و زمان‌ها

۵-۵۵-ریشه دوام‌دادن کرامات‌های اخلاقی میان انسان‌ها، مرهون کدام خصلت‌های انبیاست؟

۱) بیان متناسب با زمان و سطح آگاهی مردم و نیازهای هر دوره

۲) فضیلت دوستی آنان مانند علاقه به عدالت و خیرخواهی

۳) ایمان استوار و تلاش بی‌مانند و تحمل سختی‌ها

۴) تلاش بسیار زیاد در ارتقای تدریجی فهم و اندیشه مردم

۵۶- هر یک از عبارات زیر با کدامیک از عوامل تجدید نبوت و یا ختم نبوت ارتباط دارد؟

- آغاز نهضت علمی و فرهنگی بزرگ در کشورهای ایران و عراق و مصر و شام
- «لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام»

- بازتاب عدم توسعه کتابت و پایین بودن سطح فرهنگ

(۱) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - وجود قوانین تنظیم‌کننده - رشد تدریجی سطح فکر مردم

(۲) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - پویایی و روزآمد بودن دین اسلام - تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

(۳) استمرار و پیوستگی همه پیامبران در طول تاریخ - پویایی و روزآمد بودن دین اسلام - رشد تدریجی سطح فکر مردم

(۴) استمرار و پیوستگی همه پیامبران در طول تاریخ - وجود قوانین تنظیم‌کننده - تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

۵۷- براساس آیات قرآن کریم، محفوظ ماندن از خسران و زیان را می‌توان شامل چه کسانی دانست؟

(۱) «و من يتخذ غيرالاسلام ديناً...»

(۲) «الا الذين آمنوا و عملوا الصالحات و...»

(۳) «رسلاً مبشرين و منذرين لثلاث...»

(۴) «أفلا يتذمرون القرآن و...»

۵۸- سخن از «همه م موضوعات و مسائل مهم و حیاتی در هدایت به سوی کمال» و سخن از «موضوعاتی چون معنویت و حقوق برابر انسان‌ها» به ترتیب به کدامیک از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن اشاره دارد؟

(۱) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - جامعیت و همه‌جانبه بودن

(۲) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

(۳) جامعیت و همه‌جانبه بودن - جامعیت و همه‌جانبه بودن

(۴) جامعیت و همه‌جانبه بودن - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

۵۹- خداوند در کتاب زندگی بشو، شرط برخورداری از حیات برتر و پاک را چه چیزی ذکر کرده است و کدام عبارت شریفه بیانگر عامل حیات‌بخش روح بشر و سیراب‌کننده آن است؟

(۱) تقوا - «استجيبوا لله و للرسول اذا دعاكم...»

(۲) ایمان - «و جعلنا من الماء كل شيء حي»

(۳) تقوا - «و جعلنا من الماء كل شيء حي»

(۴) ایمان - «استجبوا لله و للرسول اذا دعاكم...»

۶۰- کلمه «ذلول» در قرآن اشاره به کدام جنبه اعجاز کتاب آسمانی ما دارد و در صورتی که حضرت ختمی مرتبت (ص)، قبل از نزول قرآن چیزی خوانده یا نوشته بود، چه نتیجه‌های حاصل می‌شد؟

(۱) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - «لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً»

(۲) ذکر نکات علمی بی‌سابقه - «لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً»

(۳) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - «اذا لاراتاب المبطلون»

(۴) ذکر نکات علمی بی‌سابقه - «اذا لاراتاب المبطلون»

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSEGE 1:

Why don't our schools offer more after-school activities for students? Schools have lots of facilities to provide more opportunities for students to participate in healthy and meaningful activities. They would help keep students involved in healthy physical activities. Unfortunately, children do not have enough free activities available to them.

Schools don't need to spend money to accomplish this proposal. The money has already been invested. The sport fields and the gymnasiums in the schools should be put to good use. These facilities are not being used to their full potential. Schools could easily offer activities such as basketball, volleyball, football, and other sport activities.

They could charge a nominal fee for students so that they could pay for it. The funds would go to providing a supervisor or coach. Parent volunteers could be recruited. This proposal would not only help the children in getting their much-needed exercise, but it would also give the school a more positive image in the community.

73-Based on the information in the passage, which of the following statements is TRUE?

- 1) Children nowadays are more interested in after-school activities than before.
- 2) Using the school playing fields and facilities can provide the children with more activities.
- 3) The number of students is out of proportion to the sport fields available in schools.
- 4) Students will be professional athletes by taking part in after-school activities.

74-According to the passage, schools can offer after-school activities since ....

- 1) students are not provided with enough safe sport places
- 2) some parents cannot afford the costs of private sport clubs
- 3) playing fields and gymnasiums have already been built
- 4) students can spend more time learning the basics during school

75-The underlined word “nominal” in the third paragraph is closest in meaning to ....

- 1) small
- 2) extra
- 3) calm
- 4) large

76-The passage has been primarily written to ....

- 1) discuss a new finding
- 2) compare two different attitudes
- 3) describe an event
- 4) make a suggestion

PASSEGE 2:

The climate of the Earth is always changing. In the past, the change was the result of natural causes. Nowadays, however, the term “climate change” is generally used when referring to changes in our climate which have been identified since the early part of the twentieth century. The changes we’ve seen over recent years and those which are predicted to occur over the next 100 years are thought by many to be largely a result of human behavior rather than due to natural changes in the atmosphere.

The greenhouse effect is very important when we talk about climate change, as it relates to the gases which keep the Earth warm. Although the greenhouse effect is a naturally occurring phenomenon, it is believed that the effect could be intensified by human activity and the emission of gases into the atmosphere. It is the extra greenhouse gases that humans have released which are thought to pose the strongest threat. Certain researchers, such as Dr. Michael Crawley, argue that even though this natural phenomenon does exist, there is no doubt that human activity has worsened its effect; this is evident when comparing data regarding the Earth’s temperature in the last one hundred years with the one hundred years prior to that. Some scientists, however, dispute this as Dr. Ray Ellis suggests that human activity may be contributing a small amount to climate change, but this increase in temperature is an unavoidable fact based on the research data they have gathered.

77- What is the author’s main purpose in the passage?

- 1) To explain how natural changes in the atmosphere are increasingly influencing the climate and the Earth’s temperature
- 2) To show that carbon dioxide and other heat-trapping gases are not the main causes of climate change
- 3) To provide some interesting solutions to an alarming issue caused by a naturally occurring phenomenon
- 4) To introduce the environmental problem of climate change and some of the existing theories about its causes

78- From the context of the passage, we can understand that to dispute an idea is to ... .

- 1) suggest it as a solution
- 2) call it into question
- 3) discover its origin
- 4) support it using another idea

79- Why has the author quoted Dr. Crawley and Dr. Ellis in the passage?

- 1) To show the readers that all scientists agree that climate change can be avoided
- 2) To illustrate some of the global effects of climate change
- 3) To present two opposing views on the same subject
- 4) To take the attention away from the problem of climate change

80- According to the passage, which of the following statements is TRUE?

- 1) Most people believe that the changes in our climate are due to natural changes in the environment.
- 2) It is predicted that the climate of the Earth will continue to change for years to come.
- 3) Based on extensive research, the greenhouse effect does not actually exist.
- 4) The emission of gases into the atmosphere leaves the greenhouse effect unchanged.

صبح جمعه

۱۴۰۰/۱۰/۳

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۳ ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	مجموعاً داش آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸
منطق و فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷

شمارنده:	نام و نام خاتونادگی:
مدت پاسخ‌گویی:	۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۲	اقتصاد	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۳	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۰
	علوم و فنون ادبی (۲) - سوال‌های آشنا	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۵	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۶	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	جغرافیای ایران	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۷	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۸	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۹	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۰	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۱	روان‌شناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

(الگوهای خطی)
(مدل سازی و دنباله)
مسئله های ۴۵ تا ۵۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- دامنه تابع مدل ریاضی در چند مورد زیر، زیرمجموعه اعداد طبیعی است؟

الف) سرعت لحظه‌ای یک اتومبیل در حال حرکت

ب) تعداد گل زده تیم ملی در دوره‌های مختلف جام جهانی

پ) تعداد لامپ‌های تولیدی یک کارخانه در هر روز از یک ماه

ت) میزان لیتر بنزین فروخته شده یک پمپ بنزین در هر یک ساعت از یک شبانه‌روز

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۲- با توجه به الگوی روبرو، رابطه بازگشتی الگوی مثلث خیام کدام است؟

$$\begin{array}{ccccccc} & 1 & & \rightarrow a_1 = 1 \\ & 1 & 1 & \rightarrow a_2 = 1+1 \\ & 1 & 2 & 1 & \rightarrow a_3 = 1+2+1 \\ 1 & 3 & 3 & 1 & \rightarrow a_4 = 1+3+3+1 \\ & \vdots & & & & & \end{array}$$

$$a_1 = 1, a_{n+1} = a_n + 2n \quad (۱)$$

$$a_1 = 1, a_{n+1} = 2a_n \quad (۲)$$

$$a_1 = 1, a_{n+1} = a_n + n \quad (۳)$$

$$a_1 = 1, a_{n+1} = 2a_n + \frac{n}{2} \quad (۴)$$

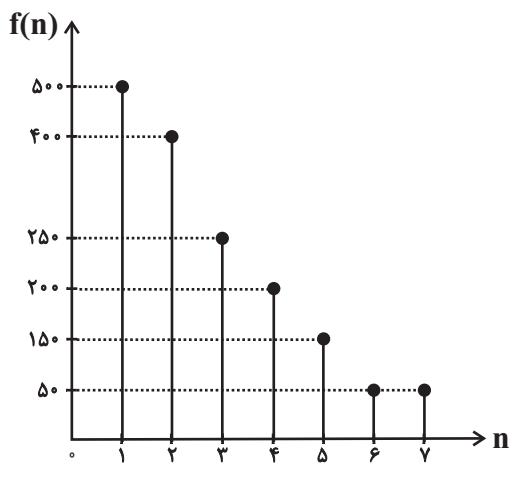
۸۳- نمودار میله‌ای زیر برای تعداد مسافران سوار شده در هر ایستگاه n امرا نشان دهد، ضابطه تابع f کدام است؟

$$f(n) = \begin{cases} 250n, & 1 \leq n \leq 2 \\ 50n, & 3 \leq n \leq 7 \end{cases} \quad (۱)$$

$$f(n) = \begin{cases} 400(n+1), & 1 \leq n \leq 2 \\ 50n + 200, & 3 \leq n \leq 7 \end{cases} \quad (۲)$$

$$f(n) = \begin{cases} 500 - 10n, & 1 \leq n \leq 2 \\ 300 - 5n, & 3 \leq n \leq 5 \\ 50, & 6 \leq n \leq 7 \end{cases} \quad (۳)$$

$$f(n) = \begin{cases} 600 - 10n, & 1 \leq n \leq 2 \\ 400 - 5n, & 3 \leq n \leq 5 \\ 50, & 6 \leq n \leq 7 \end{cases} \quad (۴)$$

۸۴- مجموع دو جمله متولی دنباله $a_n = -2n + 7$ است. جمله بعدی آنها کدام است؟

-۱۹ (۴)

-۱۷ (۳)

-۱۵ (۲)

-۱۳ (۱)

۸۵- در دنباله $a_n = \begin{cases} 4n - k & , \\ n^2 + kn & , \end{cases}$ مضرب ۳ باشد ،
مضرب ۳ نباشد ،

۴۴ (۴)

۴۳ (۳)

۴۲ (۲)

۴۱ (۱)

۸۶- اگر $b_n = \sqrt{n+1} + n$ باشد، جمله چندم دنباله $a_n = n^2 - 2n - 24$ با جمله هشتم دنباله b_n برابر است؟

(۴) هفتم

(۳) پنجم

(۲) چهارم

(۱) یازدهم

۸۷- دنباله ... ۳, ۵, ۸, ۱۲,... به صورت بازگشتی در کدام گزینه آمده است؟

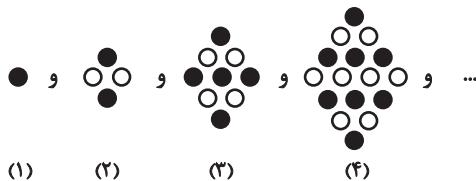
$$a_{n+1} = a_n + n \quad \text{و} \quad a_1 = 3 \quad (۳)$$

$$a_{n+1} = a_n + 2 \quad \text{و} \quad a_1 = 3 \quad (۱)$$

$$a_{n+1} = 2a_n + 2 \quad \text{و} \quad a_1 = 3 \quad (۴)$$

$$a_{n+1} = a_n + n + 1 \quad \text{و} \quad a_1 = 3 \quad (۳)$$

۸۸- تعداد دایره های توخالی در مرحله ششم الگوی زیر کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۱۷ (۱)

۱۶ (۲)

۱۸ (۳)

۱۹ (۴)

۸۹- جمله دهم دنباله اعداد با رابطه $a_{n+1} = -a_n + (-1)^n$ کدام است؟

-۱۲ (۴)

۱۲ (۳)

-۱۱ (۲)

۱۱ (۱)

۹۰- سه جمله ابتدایی مربوط به دنباله $a_n = (-1)^{n+1}$ را روی محورهای مختصات مشخص کرده و سه نقطه را با پاره خط به هم وصل می کنیم. مساحت مثلث حاصل کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

محل انجام محاسبات

تایع

(تابع پلکانی و قدر مطلق، اعمال پر روی توابع)
مسئلهای ت ۳۴پاسخگویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.**ریاضی و آمار (۲)**۹۱- اگر $A = \sqrt{2} + \sqrt{3}$ باشد، حاصل $[-\sqrt{2} - 2] + [-\sqrt{3}]$ برحسب A کدام است؟ (۱، نماد جزء صحیح است).

-A+1 (۴)

A-2 (۳)

A-5 (۲)

A (۱)

۹۲- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} -1+a & , -3 < x < 2 \\ 2+(a+1)x & , x \geq 2 \end{cases}$ یک تابع پلکانی باشد، مقدار $f(a)$ کدام است؟

-1 (۴)

1 (۳)

-2 (۲)

2 (۱)

۹۳- اگر $\text{sign}(n) = n$ باشد، n چند مقدار می‌تواند داشته باشد؟

سه (۴)

یک (۳)

صفر (۲)

بی‌شمار (۱)

۹۴- اگر k کدامیک از اعداد زیر می‌تواند باشد؟ $\text{sign}(-k + \sqrt{2}) = -1$

1 (۴)

2 (۳)

صفر (۲)

-1 (۱)

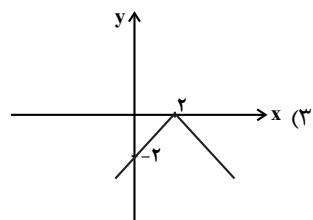
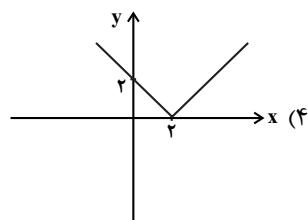
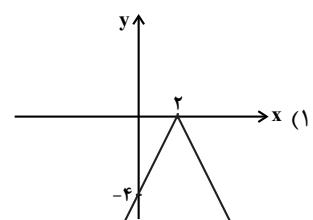
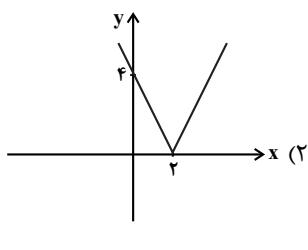
۹۵- اگر $f(x) = [-x] + [x]$ باشد، حاصل $f(\sqrt{2}) + f(-\sqrt{2})$ کدام است؟ (۱، نماد جزء صحیح است).

-2 (۴)

-1 (۳)

1 (۲)

صفر (۱)

۹۶- نمودار تابع $y = -|2x - 4|$ کدام است؟

محل انجام محاسبات

-۹۷ اگر توابع $\{f, g\}$ مفروض باشند، میانگین اعضای برد تابع $f + g$ چند واحد با میانگین اعضای $f - g$ است؟

برد تابع $\frac{f \times g}{\frac{f}{g}}$ اختلاف دارد؟

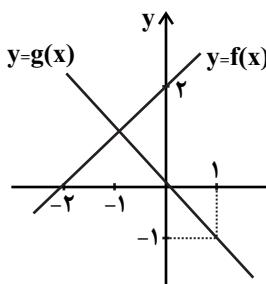
۳۹ (۴

۳۸ (۳)

۳۷ (۲)

۳۶ (۱)

- فرض کنید نمودار تابع‌های خطی $y = f(x)$ و $y = g(x)$ در صفحه مختصات مطابق شکل زیر داده شده باشد. ضابطه تابع

به کدام صورت است؟

$$\frac{x+1}{-x} \quad (\text{r})$$

$$\frac{x+y}{-x} \quad (1)$$

$$\frac{x-1}{x} \quad (\text{f})$$

$$\frac{x+2}{x} \quad (3)$$

-اگر $f(x) = \text{sign}(x)$ و $g(x) = [x]$ دو تابع با دامنه $[-1, 1]$ باشند، ضابطه تابع $h(x) = (f \times g)(x) - (f + g)(x)$ کدام است؟ ( ) ، نمای جزء

صحیح است).

$$h(x) = \begin{cases} 1 & , -1 \leq x < 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , 0 < x \leq 1 \end{cases} \quad (7)$$

$$h(x) = \begin{cases} -\gamma & , -1 \leq x < 0 \\ 0 & , x = 0 \\ \gamma & , 0 < x \leq 1 \end{cases} \quad (1)$$

$$h(x) = \begin{cases} 1 & , -1 \leq x < 0 \\ -1 & , 0 \leq x < 1 \end{cases} \quad (\text{f})$$

$$h(x) = \begin{cases} -x & , -1 \leq x < 0 \\ 0 & , 0 \leq x < 1 \end{cases}$$

اگر -100 کدام است؟ $\frac{g}{f}$ تابع $f = \{(2, 5), (-1, 0), (3, 4)\}$ و $g = \{(-1, 2), (3, 2), (1, 0)\}$

$$\left\{ \left(3, \frac{1}{3} \right) \right\} \quad (4)$$

$$\{(x, y) \mid (-1)^y\} \subset \mathbb{C}$$

۱۲

$$\left\{ \left(3, \frac{1}{3} \right), (-1, 0) \right\} \quad (1)$$

محل انحصار محاسن

قدرو توزیع درآمد
دولت و اقتصاد
صفحه های ۸۵ تا ۹۲

پاسخگویی به سوال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

- ۱۰۱- کدام بک از گزینه های زیر دربردارنده پاسخ صحیح پرسش های زیر است؟
- الف) «رفاه اجتماعی» در چه صورتی تحقق می یابد؟
- ب) فقر یا تهدیدستی مطلق به چه معنا است؟
- ج) با در نظر گرفتن کدام شاخص ها، می توان تصویری از «وسعت و اندازه فقر» در هر کشور به دست آورد؟
- (۱) الف) کاهش نابرابری های اجتماعی و افزایش بهرهوری نیروی کار، ب) به معنای نداشتن انگیزه لازم برای مشارکت در فرایند توسعه سالم اقتصادی است. ج) «تولید ناخالص ملی» و نادیده گرفتن «حقوق اولیه انسان ها»
- (۲) الف) از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری ها، ب) به معنای نداشتن حداقل معیشت است. ج) «درآمد سرانه» و «میزان نابرابری در توزیع درآمد»
- (۳) الف) کاهش فقر نسبی و افزایش فاصله دهکه های درآمدی، ب) به معنای نداشتن حداقل معیشت است. ج) «درآمد سرانه» و «میزان نابرابری در توزیع درآمد»
- (۴) الف) از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری ها، ب) به معنای نداشتن انگیزه لازم برای مشارکت در فرایند توسعه سالم اقتصادی است. ج) «درآمد ملی» و پایین بودن «شاخص های درمانی و بهداشتی»
- ۱۰۲- اطلاعات مندرج در جدول زیر، نشان دهنده وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A با جمعیت ۷۰ میلیون نفر و درآمد ملی ۹۰,۰۰۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۷ میلادی براساس شاخص دهکه هاست. چنانچه سهم دهک اول $\frac{1}{4}$ سهم دهک هفتم، مجموع سهم دهکه های چهارم و ششم ۳ برابر سهم دهک سوم و اختلاف آنها برابر ۳ درصد؛ به ترتیب:
- الف) سهم دهکه های چهارم، ششم، هفتم و نهم چند درصد است؟
- ب) جمعیت دهک هشتم چند میلیون نفر است؟
- ج) میزان درآمد افراد در دهک دهم کدام است؟
- د) اگر شاخص وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی B برابر $\frac{6}{5}$ باشد وضعیت توزیع درآمد در کدام کشور نامناسب تر است؟

وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۲۰۱۷ میلادی	
۳ درصد	سهم دهک اول
۴ درصد	سهم دهک دوم
۵ درصد	سهم دهک سوم
؟	سهم دهک چهارم
۷ درصد	سهم دهک پنجم
؟	سهم دهک ششم
؟	سهم دهک هفتم
۱۵ درصد	سهم دهک هشتم
؟	سهم دهک نهم
۲۱ درصد	سهم دهک دهم
۱۰۰٪ درآمد ملی	۱۰۰٪ جمعیت کشور

- (۱) الف) ۶ - ۹ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۰ - ۱۷ - ۱۳ - ۱۰، ب) ۷، ج) ۹,۰۰۰ میلیون دلار، د) B
- (۲) الف) ۷ - ۱۰ - ۱۷ - ۱۳ - ۱۰، ب) ۵/۱۰، ج) ۱۰,۹۰۰ میلیون دلار، د) A

(۳) الف) ۶ - ۹ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۰، ب) ۷، ج) ۱۰,۹۰۰ میلیون دلار، د) A

محل انجام محاسبات

۱۰۳- چنان‌چه سهم دهکه‌های اول و دهم از درآمد ملی برای ۴ کشور A، B، C و D به قرار جدول زیر باشد:

الف) توزیع درآمد در کدام کشور از همه نامناسب‌تر است؟

ب) نام این معیار برای سنجش توزیع درآمد چیست؟

ج) در این وضعیت مردم را به چند گروه جمعیتی تقسیم می‌کنند و کدام گروه‌ها به ترتیب کمترین و بیشترین درصد درآمد ملی را دارند؟

د) اگر درآمد سرانه کشورها به ترتیب $A = ۱,۸۰۰$, $B = ۲۰,۰۰۰$, $C = ۲۵,۰۰۰$ و $D = ۲۵,۰۰۰$ دلار باشد، مردم کدام کشور از بالاترین سطح رفاه برخوردارند؟

نام کشور	سهم دهک دهم	سهم دهک اول
A	۲۷ درصد	۳ درصد
B	۲۵ درصد	۴ درصد
C	۳۶ درصد	۶ درصد
D	۳۱ درصد	۵ درصد

(۱) الف) کشور B ب) شاخص توزیع درآمد ج) ۲ گروه، گروه اول که ۱۰ درصد اولیه جمعیت را تشکیل می‌دهند، کمترین و ۱۰ درصد آخر، بیشترین درصد درآمد ملی را دارند. - کشور

(۲) الف) کشور D ب) شاخص توزیع درآمد ج) ۲ گروه، گروه اول که ۱۰ درصد اولیه جمعیت را تشکیل می‌دهند، بیشترین و ۱۰ درصد آخر، کمترین درصد درآمد ملی را دارند. - کشور

(۳) الف) کشور A ب) شاخص دهکها ج) ۱۰ گروه، گروه اول که ۱۰ درصد اولیه جمعیت را تشکیل می‌دهند، کمترین و ۱۰ درصد آخر، بیشترین درصد درآمد ملی را دارند. - کشور

(۴) الف) کشور A ب) شاخص دهکها ج) ۱۰ گروه، گروه اول که ۱۰ درصد اولیه جمعیت را تشکیل می‌دهند، بیشترین و ۱۰ درصد آخر، کمترین درصد درآمد ملی را دارند. - کشور

۱۰۴- جدول وضعیت توزیع درآمد یک کشور در سال گذشته سهم دهک اول را ۳ و سهم دهک دهم را ۱۸ نشان داده است، برای توزیع مناسب‌تر درآمد در سال جاری اگر سهم دهک دهم برابر ۲۴ درصد شود، سهم دهک اول حداقل چند درصد باید باشد؟

(۱) ۴ (۲) ۴/۱ (۳) ۳/۹ (۴) ۴/۵

۱۰۵- کدامیک از موارد زیر در رابطه با سیاست کاهش فقر و نابرابری درست است؟

الف) توزیع ناعادلانه درآمدها و افزایش فقر در جامعه، انگیزه همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرایند توسعه اقتصادی از بین می‌برد.

ب) اگر توزیع مجدد درآمد به گونه‌ای قانونی صورت پذیرد، تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود و اکثریت چشم‌گیر مردم افزایش می‌یابد.

پ) سرمایه‌گذاری در خصوص آموزش رایگان نیروی انسانی (از دبستان تا دانشگاه) به افزایش درآمد ملی منجر نمی‌شود.

ت) اعمال سیاست‌هایی به منظور بهبود وضع نامطلوب زندگی، روحیه امید و اطمینان نسبت به آینده را در مردم تقویت می‌کند.

(۱) الف، ب، ت (۲) پ، پ (۳) الف، ب (۴) الف، ب

۱۰۶- موارد کدام گزینه، تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) هرگاه اقتصاددانان برای بهدست آوردن شکاف درآمدی، شکاف هزینه‌ای را محاسبه کنند، در این حالت .....

ب) اشتغال کامل نیروی کار «.....» برخی افراد حاضر به کار نیستند «.....» و برخی دیگر نیز در حال جابه‌جایی از کاری به کار دیگر «.....» هستند.

ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور از جمله «.....» به شمار می‌رود.

(۱) الف) درآمد خانوار، نماینده‌ای از هزینه آن است. ب) البته به معنای صفر بودن نرخ بیکاری نیست - بیکاری موسمی - بیکاری دائمی، ج) سیاست‌های توسعه‌ای

(۲) الف) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول شاخصی مطمئن برای محاسبه بهدست می‌آید. ب) دقیقاً به معنای صفر بودن نرخ بیکاری است -

بیکاری داوطلبانه - بیکاری اصطکاکی، ج) سیاست‌های توسعه رostایی

(۳) الف) هزینه خانوار، نماینده‌ای از درآمد آن است. ب) البته به معنای صفر بودن نرخ بیکاری نیست - بیکاری داوطلبانه - بیکاری اصطکاکی، ج) سیاست‌های توسعه‌ای

(۴) الف) هزینه خانوار، نماینده‌ای از درآمد آن است. ب) دقیقاً به معنای صفر بودن نرخ بیکاری است - بیکاری موسمی - بیکاری دائمی، ج) سیاست‌های توسعه رostایی

۱۰۷- تفاوت «درآمد با دارایی و ثروت» و تفاوت «دارایی با ثروت» به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) درآمد، متغیری جاری و دارایی یا ثروت، متغیری انباره است. - دارایی در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است؛ اما ثروت راکد است.
- (۲) درآمد، متغیری جاری و دارایی یا ثروت، متغیری انباره است. - دارایی راکد است؛ اما ثروت در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است.
- (۳) درآمد، متغیری انباره و دارایی یا ثروت، متغیری جاری است. - دارایی راکد است؛ اما ثروت در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است.
- (۴) درآمد، متغیری انباره و دارایی یا ثروت، متغیری جاری است. - دارایی در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است؛ اما ثروت راکد است.

۱۰۸- هر یک از موارد «برعهده گرفتن استخراج، تصفیه و توزیع فرآورده‌های نفتی»، «برعهده گرفتن مالکیت و اداره برقی واحدهای صنعتی و تولیدی در شرایط بحرانی»، «قانون بودجه و قانون برنامه‌های پنج ساله»، «سرمایه‌گذاری برای تولید فولاد»، «ارائه لواجع قانونی به مجلس شورای اسلامی» و «قانون مالیات‌ها» به کدام‌یک از محورهای فعالیت دولت در عرصه اقتصاد مربوط می‌شود؟

- (۱) عرضه کالاهای و خدمات - عرضه کالاهای و خدمات - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - عرضه کالاهای و خدمات
- (۲) عرضه کالاهای و خدمات - عرضه کالاهای و خدمات - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - عرضه کالاهای و خدمات - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد
- (۳) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - عرضه کالاهای و خدمات - عرضه کالاهای و خدمات - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - عرضه کالاهای و خدمات - عرضه کالاهای و خدمات
- (۴) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد - عرضه کالاهای و خدمات - عرضه کالاهای و خدمات - عرضه کالاهای و خدمات

۱۰۹- کدام گزینه متنضم پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود: بانک مرکزی برای پیش‌گیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، چه سیاستی را به کار می‌گیرد و چه روشی را اتخاذ می‌کند، همچنین در این شرایط، دولت با استفاده از چه روش‌هایی موجب ثبات اقتصادی می‌شود؟

(ب) زمانی که اقتصاد کشور رکود می‌شود، برای حل اساسی این مشکل در بلندمدت باید چه سیاست‌هایی را در پیش گرفت؟

(۱) (الف) سیاست پولی انقباضی مانند فروش اوراق مشارکت - کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات، (ب) سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)

(۲) (الف) سیاست پولی انبساطی مانند خرید اوراق مشارکت - افزایش مخارج دولت و کاهش مالیات، (ب) سیاست‌های جانب تقاضا (مثل بهبود درآمد تولیدکنندگان و بهبود فضای بازار)

(۳) (الف) سیاست پولی انقباضی مانند فروش اوراق مشارکت - افزایش مخارج دولت و کاهش مالیات، (ب) سیاست‌های جانب تقاضا (مثل بهبود درآمد تولیدکنندگان و بهبود فضای بازار)

(۴) (الف) سیاست پولی انبساطی مانند خرید اوراق مشارکت - کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات، (ب) سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)

۱۱۰- کدام گزینه در خصوص اقدامات دولت در کشور ما، در جهت دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت بخش غیردولتی در اقتصاد کشور نادرست است؟

(۱) دولت ملزم شده است بخش مهمی از فعالیت‌های خود در عرصه اقتصاد را در چارچوب سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی به بخش‌های غیردولتی واگذار کند.

(۲) دولت ملزم شده است با سپردن ۰٪۳ از اقتصاد کشور به بخش خصوصی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد.

(۳) در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت اقتصاد مردمی و نقش آفرینی و مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی جلب شده است.

(۴) دولت ملزم شده است حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد و موجبات تقویت اقتصاد مردمی را فراهم سازد.

لقوشی، تضاد و متناقض‌نما
و کارگاه تعطیل فعل
صفعه‌های ۵۷ تا ۶۵

پاسخگویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- نام شاعر کدام بیت در مقابل آن، نادرست است؟

من انس به سرو و گل و بادام گرفتم (حافظ)
پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت (طالب آملی)
فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم (سعدي)
روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع (صائب)

- (۱) منع مکن از دیدن قد و رخ و چشم
- (۲) افروختن و سوختن و جامه دریدن
- (۳) گفتی به غم بنشین یا از سر جان برخیز
- (۴) اینکه گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را

۱۱۲- کدام بیت قاد «پارادوکس» و دارای «تضاد» و «لفوشر» است؟

دل چراغی است که روشن شود از خاموشی
عشق سیلاپ کفر و ایمان است
آری بلای دوست قرین با ولای اوست
دریدم پرده یک سر کارگاه کفر و ایمان را

- (۱) سینه باغی است که گلشن شود از خاموشی
- (۲) عقل فرمان‌پذیر تکلیف است
- (۳) خوشنودم از ملامت اغیار و درد هجر
- (۴) چو دیدم بی‌نقاب آن عارض و زلف پریشان را

۱۱۳- آرایه‌های مقابله کدام بیت نادرست است؟

مهر است بر دهانم و افغانم آرزوست (تضاد - کنایه)
چو غنچه پیش تواش مهر بر دهان باشد (تضاد - تشبيه)
چو شبنمی است که بر بحر می‌کشد رقمی (تضاد - استعاره)
کجاست دیر مغان و شراب ناب کجا (تضاد - متناقض‌نما)

- (۱) گویاترم ز بلبل اما ز رشک عام
- (۲) بهسان سوسن اگر دهربان شود حافظ
- (۳) قیاس کردم و تدبیر عقل در ره عشق
- (۴) دلم ز صومعه بگرفت و خرقه سالوس

۱۱۴- آرایه‌های «تضاد، تناقض، لفوشر، استعاره، کنایه» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

مژده نو بشنید از گل و دست‌افشان شد
که توبه در ره عشق آبگینه بر سنگ است
ز روی و آهن پوشند هر قبا و کلاه
گفت که این نافه است گشته ز آهو جدا
جهان بر دیده من همچو چشم سوزن است امشب

- (الف) خبرت هست که در باغ کنون شاخ درخت
- (ب) برادران طریقت نصیحتم مکنید
- (ج) مخالفان چو بیینند مر تو را گه جنگ
- (د) حال سیه دید دل چون ز بر چشم تو
- (ه) سر پیوند دارد با گسستن رشتہ جانم

(۲) ه - د - الف - ب - ج

(۴) ب - ه - ج - د - الف

(۱) ب - ج - الف - د - ه

(۳) ه - الف - ج - ب - د

۱۱۵- آرایه‌های مشترک ابیات زیر چیست؟

از پریشانی دل جمعی چو سنبل داشتم
دانه دلها چو می‌سوزد به حاصل می‌رسد
(۲) تشبيه، متناقض‌نما
(۴) تضاد، لف و نشر

- (الف) از نسیم شوق هر مو داشت رقصی بر تنم
- (ب) گرچه حاصل نیست صائب تخم آتش دیده را
- (۱) لف و نشر، استعاره
- (۳) پارادوکس، مجاز

۱۱۶- آرایه‌های «تضاد، پارادوکس، تشبيه و استعاره» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم

الف) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت

که گر تلخ است شیرین است از آن لب هر چه فرمای

ب) دعایی گر نمی‌گویی به دشنامی عزیزم کن

بازار گرم عاشقی‌ها سرد می‌شد

ج) امیدها در دام حرمان درد می‌شد

کاشفتگی از زلف پریشان تو دارد

د) جمعیت خاطر نهد دست کسی را

۴) د، ب، الف، ج

۳) ج، الف، د، ب

۲) د، ب، ج، الف

۱) ج، الف، ب، د

۱۱۷- در کدام بیت «لف و نشر» دیده می‌شود؟

زلف صدحلقه شده سبحه و سجاده ما

۱) تا به محراب دو ابروی تو بردمیم نماز

خط غلامی ز آفتاب گرفتی

۲) با رخ زیبا که خط نرسنه به گردش

کاین سفید و اشکریز است آن سیاه و اشکبار

۳) زین تشبیه چشم خصمت را نشاید ابر خواند

رویی نمود و توبهٔ صد پارسا شکست

۴) مسوی گشود و تیره رخ آفتاب کرد

۱۱۸- نوع لف و نشر در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) دیدند مرکبی که شد از خون و از خروش

۲) تیر و کمان عشق را هر که ندیده گو ببین

۳) پرخون شد آن رخ و مسوی که بوده‌اند

۴) ایمان و کفر من همه رخسار و زلف توست

۱۱۹- مفهوم بیت زیر با کدام بیت قرابت دارد؟

«مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم

۱) مپرس از من که چونی در غم عشق

۲) هر کجا از عشق جانی در هم است

۳) محبت گر نبودی زندگانی مشکل افتادی

۴) می‌پرستان محبت را ز غم اندیشه نیست

۱۲۰- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

«شکر ایزد که به اقبال کله‌گوشة گل

۱) گذشت موسوم غم فصل وصل یار رسید

۲) در گلشنی که خرمن گل می‌رود به باد

۳) تاراج کرد باد خزان اهل باغ را

۴) عمر چون باد بهاری دامن افشار می‌رود

چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم»

که من هستم بدین غم شاد و خرم

محنت اندر محنت و غم در غم است

غم عشق تو آسان می‌کند دشواری ما را

از برای آنکه آب زندگانی خورده‌اند

نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد»

نوای دلکش بلبل به نوبه‌ار رسید

دلبستگی به خار و خس آشیانه چیست؟

در غنچه رنگ و در بر گل پیرهن نماند

در میان خار و خس چون گل نخدیدن چرا؟

فصل یکم:
تاریخ ادبیات فارسی در قرن های
حقیم، هشتم و نهم،
پایه های آوایی، تئوییه
صفحه های (۱۳۰ تا ۳۳۰)

پاسخ گویی به سوال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۲۱- کدام گزینه از لحاظ تاریخ ادبیات نادرست است؟

(۱) در عهد تیمور، تاریخ نویسی در کنار رونق سایر هنرها ادامه یافت.

(۲) ادبیات در قرن نهم رونقی تازه گرفت ولی تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

(۳) جانشینان تیمور، مانند جانشینان چنگیز، کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند.

(۴) در زمان شاهرخ، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نوشتند و با تصاویر زیبا آراسته نمودند.

۱۲۲- پدیدآورندگان «تحفة الاحرار - فيه ما فيه - رساله دلگشا» به ترتیب خالق آثار ... نیز هستند.

(۱) مرصاد العباد - دیوان شمس - موش و گربه

(۲) نفحات الانس - مجالس سبعه - اخلاق الاشراف

(۳) بهارستان - مکاتیب - تاریخ گزیده

۱۲۳- عبارت زیر از کدام کتاب انتخاب شده است؟

«ای مهتر، آفتاب چراغ آسمان است و تو چراغ زمینی، آفتاب چراغ دنیاست، تو چراغ دینی!»

(۱) تاریخ جهانگشا (عطاملک جوینی)

(۲) بوستان (سعدی)

(۳) کشف الاسرار (ابوالفضل رشید الدین میبدی)

(۴) المعجم فی معاییر اشعار العجم (شمس قیس رازی)

۱۲۴- کدام کلمات به ترتیب هم وزن «وقف»، «سامری»، «پنجه» و «عشق» می باشند؟

(۱) ضحاک، صاحبان، شیدا، رفت

(۲) بیست، عارفان، خفته، ساعد

(۳) مگیرش، مالکان، عقی، آمد

۱۲۵- تعداد پایه های آوایی در همه مصraع ها با مصراع زیر یکسان است، به جزء

«به صحراء گرد مجنوی به کوه آواز فرهادی»

(۱) تا شراب آلوده لعلت گفت حرفي از کباب

(۲) شهی از گدایان چرا می گریزی

(۳) دمی ای کاش ساقی لعل آن زیبا جوان گردد

(۴) بی تو حرام است به خلوت نشست

۱۲۶- در کدام بیت فعل «ماند» ادات تشییه نیست؟

که طبع و دست تو گویم به بحر و کان ماند
نیک ماند شکن جعد پریش تو به جیم
دل چو شد زیر و زبر معمور ماند بیشتر
باری نکشیدم که به هجران تو ماند

۱) من این غلط نپسندم ز رای روشن خویش

۲) نیک ماند خم زلفین سیاه تو به دال

۳) پرده گنج است ویرانی درین عبرت سرا

۴) وقت است گراز پای در آیم که همه عمر

۱۲۷- در کدام بیت وجه شبه مشهود است؟

سرقد ماهبین سنگدل و سیمتن است (ذقن: چانه)
سنبلت زلف و بنفسه خط و لعلت رطب است
در سنبل گیسویت در نرگس فناشت
ماجرای حسن یوسف را همه بردى ز یاد

۱) قندلب پسته‌دهان سیب‌ذقن نرگس‌چشم

۲) خود تو باغی صنم‌از قد سرو و گل روی

۳) مفتون و اسیر آمد هرجا دل و جانی بود

۴) تا نمودی بی‌نقاب آن چهره زیبا به خلق

۱۲۸- کدام بیت قاد تشییه است؟

شکستی تو نرخ نبات از کلامت
نه بر مژگان من اشکی نه بر لبهای من آهی
گمان کند که جدا گشته نافه آهو
کنم اشاره به روی تو کافت‌تاب پرستم

۱) ربودی تو آب عقیق از لبانست

۲) نه دل مفتون دلبندی نه جان مدهوش دلخواهی

۳) به خال چشم تو هر کس که دیده باز کند

۴) اگر سؤل ز دینم کند روز قیامت

۱۲۹- نوع تشییه در مصراج زیر با تشییه مذکور در کدام ابیات مشابه است؟

«یوسف‌خصال گاه به چاه او فتاده‌ایم»

الف) این مه است یا سیما لا اله الا الله

ب) ترک چشم خون‌ریزش گاه مستی و شوخی

ج) طاق ابرو ار وقتی خوش به خلق بنماید

د) عارضش بود گلگون قامتش بود موزون

(۱) الف و ب

(۲) الف و ج

۱۳۰- بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

«ز دانش گوهر پاکم برافرورد

۱) خداوندا، مرا از تن رها کن

۲) این گوهر پرفروغ یارب

۳) الهی، شیوه سبیرم کرم کن

۴) خداوندا، مرا در عالم جان ده

(۴) ب و د

(۳) ب و ج

چراغ چشم ادراکم برافرورد
ز فضل خویشتن اینم عطا کن
آلوده خاک و آب تاکی؟
مرا در کار خود ثابت‌قدم کن
تو این اسرار پنهانم عیان ده

فصل یکم:
تاریخ ادبیات فارسی در قرن های
حقیقت، هشتم و نهم،
پایه های اولیه، تئویله
صفحه های ۱۰ تا ۲۶

علوم و فنون ادبی (۲) - سوالهای «آنها»

۱۳۱- رباعی زیر از کیست و به چه مناسبت سروده شده است؟
«کس نیست که تا بر وطن خود گردید
دی بر سر مردهای دو صد شیون بود

- ۱) جامی - سیل غزنه
۲) کمال الدین اسماعیل - قتل عام مخالفان حکومت
۳) کدام اثر در قالب مثنوی سروده شده است و هر فصل آن به یکی از مباحث عرفانی اختصاص دارد؟
۴) عشق‌نامه
- ۱) ابن‌یمین - سلمان ساووجی
۲) عبید زادکانی - جامی
۳) کدام گزینه به شاعران مقلد نظامی اشاره شده است؟
۴) در سبک عراقی، قصیده و مثنوی کمنگ شد و غزل گسترش یافت.
۵) مثنوی مولوی، یک حماسه اجتماعی تلقی می‌شود.
- ۱) طبقات ناصری و مرصادالعباد نثری ساده دارند.
۲) تاریخ و صاف در زمینه تاریخ کلی ایران نوشته شده است.
۳) تقطیع هجایی اولین و آخرین رکن عروضی بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟
۴) چشم بینا جان آگاه و دل بیدار ده
- ۱) --U-- / --U-
۲) -U- / -UU-

نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا»

۱) هشت
۲) شش
۳) چهارده

- ۱) ارکان عروضی همه ابیات به جز بیت ... در کمانک مقابل آن درست آمده است.
۲) آفتاب دیدگانم سرد می‌شد
۳) جهان‌اعهد بامن گر چنین بستی
۴) نکوهش مکن چرخ نیا وفری را
۵) شمع پیش روشنایی نزد آتش می‌نماید
- ۱) آفتاب دیدگانم سرد می‌شد
۲) نکوهش مکن چرخ نیا وفری را
۳) شمع پیش روشنایی نزد آتش می‌نماید
- ۱) هر دو ترکیب کدام گزینه، شبیه‌ی هستند؟
۲) باغ لطافت، موسی ربیع
۳) اشباح تاریکی، داغ لاله

۱۳۷- در همه ابیات به جز بیت گزینه ... شبیه وجود دارد.

- ۱) می‌ترسم از خرابی ایمان که می‌برد
۲) سیل سرشک ما ز دلش کین به در نبرد
۳) ماجرای دل خون‌گشته نگوییم با کس
۴) من دوستدار روی خوش و موی دلکشم

۱۳۸- در کدام بیت «شبیه فشرده» وجود ندارد؟

- ۱) بنال مطریب مجلس بگوی گفتۀ سعدی
۲) گذشت روزگاران بین که دوران شباب ما
۳) تا سر زلف پریشان تو محبوب من است
۴) با همه تیر بلا کامده بر دل مرا

محراب ابروی تو حضور نماز من
بر سنگ خاره قطره باران اثر نکرد
زان که جز تیغ غمت نیست کسی دمسازم
مدهوش چشم مست و می صاف بی‌غشم

شراب آنس بیاور که من نه مرد نبیدم
در این سیلا ب غم دسته گلی شاداب را ماند
روزگارم به سر زلف پریشان ماند
از مژهات برنگشت بخت نگون سار من

عربی زبان قرآن (۳)
الوجة النافع و الوجة المضر
درس ۲

صفحه های ۲۵ تا ۳۱

عربی زبان قرآن (۲)
قواعد قیمتی

درس ۱
صفحه های ۱ تا ۱۶

پاسخگویی به سوالهای این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَ الْأَدْقَ فِي الْجَوابِ لِلْتَّرْجِمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «هُنَاكَ صَدِيقٌ أَفْضَلُ مِنَ الْكِتَابِ فِي هَذَا الْعَالَمِ، وَ هُوَ صَدِيقٌ مُخْلِصٌ يُهْدِي إِلَيْكَ عِيوبِكَ وَ يُمْنِعُكَ مِنَ الصَّلَالِ!»:

۱) دوستی برتر از کتاب در این جهان وجود دارد و او یک دوست مخلص است که تو را از گمراهی منع خواهد کرد و عیوبهاست را به تو نشان خواهد داد!

۲) در این دنیا دوستی بهتر از کتاب وجود دارد و او دوست با اخلاصی است که عیوبهاست را به تو هدیه می‌نماید و تو را از گمراهی باز می‌دارد!

۳) در این جهان بهترین دوست کتاب است و او دوست مخلصی است که عیوبهاست را به تو هدیه می‌کند و از گمراهی تو را دور می‌کندا!

۴) دوستی در این دنیا وجود دارد که بهتر از کتاب عیوبهاست را به تو اهدا می‌کند و مخلسانه تو را از گمراهی باز می‌دارد!

۱۴۲- «صوتُ أَرْجُلِ الْمَوْتِ يُسْمِعُ فِي الشَّوَّارِعِ مُؤْلِمًا وَ هُوَ يَفْتَرِسُ النَّاسَ وَ لَا يَبْقَى شَيْءٌ سُوْيِ الذَّكَرِيَّاتِ الْحَزِينَةِ لِلْعَابِرِينَ!»:

۱) صدای پای مرگ در خیابان‌ها دردناک شنیده می‌شود که مردم را می‌درد و چیزی جز خاطرات غمبار برای عابران باقی نمی‌گذارد!

۲) صدای پاهای مرگ در خیابان‌ها شنیده می‌شود که مردمان را به طور دردناک شکار می‌کند و چیزی جز خاطرات غمگین برای رهگذران باقی نمی‌ماند!

۳) صدای دردآور پای مرگ را عابران در خیابان‌ها می‌شنوند در حالی که مردم را شکار می‌کند و جز خاطرات غمگین، چیزی برایشان باقی نمی‌گذارد!

۴) صدای پاهای مرگ در خیابان‌ها دردآور شنیده می‌شود در حالی که مردمان را شکار می‌کند و هیچ چیزی جز خاطرات غمگین برای عابران باقی نمی‌ماند!

۱۴۳- عَيْنُ الْخَطَا:

۱) قال أَيُّ : لَا خَيْرٌ فِي لَذَّةِ لِنْ تَوْمٍ! : پدرم گفت: هیچ خیری نیست در لذتی که ادامه نخواهد یافت!

۲) يَجِبُ أَنْ يُحَاوِلَ شَبَابُنَا دَوْبِينَ لِيَبْنُوا مُسْتَقْبِلَ بِلَادِهِمْ! : جوانان ما باید با پشتکار تلاش کنند تا آینده کشور خود را بسازند!

۳) يَعْلَمُ الْمُؤْمِنُ أَنَّ الدُّنْيَا أَهُونُ مِنْ وَرْقَةٍ فِي فَمِ جَرَادَةٍ! : مؤمن باید بداند که دنیا از برگی در دهان یک ملخ، پست‌تر است!

۴) هُؤُلَاءِ صَيَادُونَ صَادُوا الْحَوْتَ لِيَسْتَخْرِجُوا مِنْ كَبْدِهِ زِيَّاً خَاصَّاً! : این‌ها شکارچیانی هستند که نهنگ را شکار کردند تا از کبد آن، روغن خاصی استخراج کنند!

۱۴۴- «اَزْ بِهِ خَوَابَ رَفَتِنِ عَقْلَ وَ زَشْتِي لِغْزِشَ بِهِ خَدَا پِنَاهَ مِنْ بَرِيمَ اَمِيدَ اَسْتَ اوْ مَا رَا يَارِي كَنْدَا!»:

۱) نَعُوذُ بِاللهِ مِنْ سُبَابَاتِ الْعُقْلِ وَ قُبُحِ الْزَّلَلِ لِعَلَّهُ يُسَاعِدُنَا!

۲) إِنَّا نَعُوذُ بِاللهِ مِنْ نُومِ الْعُقْلِ وَ الزَّلَلِ الْقَبِيحِ لِعَلَّهُ يَسْتَعِينُ بِنَا!

۳) نَعُوذُ بِاللهِ مِنْ سُبَابَاتِ الْعُقْلِ وَ قُبُحِ الصَّلَالِ لِعَلَّ اللَّهُ يُسَاعِدُنَا!

۴) نَحْنُ نَعُوذُ بِاللهِ مِنْ نُومِ الْعُقْلِ وَ الصَّلَالِ الْقَبِيحِ لِعَلَّنَا نَسْتَعِينُ بِهِ!

۱۴۵- عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصريفي: «لا ثُعَاقِبٌ عَدُوكَ . . . فَمَا أَرْضَى الْمُؤْمِنَ رَبَّهُ بِمَثَلِ الْحَلْمِ!»

۱) المؤمن: اسم - مفرد مذكر - اسم فاعل (مأخوذ من مصدر مزيد ثلاثي) - معرف بألف / فاعل و مرفوع

۲) عدو: مفرد مذكر (الجمع: أعداء) - معرب / مفعول و منصوب؛ مضاف و ضمير الكاف المتصل: مضاف اليه

۳) أرضي: فعل - للمتكلّم وحده - مزيد ثلاثي؛ له حرف زائد واحد - متعدّ - معلوم / فاعله: المؤمن؛ الجملة فعلية

۴) لا ثُعَاقِبٌ: فعل - للمخاطب - من باب مفاعة، له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد واحد / فعل و فاعل؛ حرف «لا»

فيه: نهاية

۱۴۶- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْأَعْلَوْنَ عِنْدَ اللَّهِ مَنْزَلَةٌ!

۲) فِي الْهُجَّاتِ الْعَرَبِيَّةِ الدَّارِجَةِ تَلْفُظُ أَكْثَرُ الْحُرُوفِ مَوْجُودٌ!

۳) التَّلُّ مِنْطَقَةٌ مُرْتَقَعَةٌ فَوْقَ سَطْحِ الْأَرْضِ وَ هُوَ أَصْغَرُ مِنَ الْجَبَلِ!

۴) الدَّوْوَبُ يَسْعِي فِي أَنْجَازِ عَمَلِهِ وَ هُوَ أَكْثَرُ اجْتِهادًا مِنَ الْآخِرِينَ!

۱۴۷- عین الخطأ: (عن التفضيل)

۱) شهداً فَنَا يُرْزَقُونَ عِنْدَ رَبِّهِمِ الْأَعْلَى!

۲) الْلَّبَنُ الْخَالِصُ يُعْتَبَرُ أَفْضَلُ الْمَوَادِ الْغَذَائِيَّةِ!

۳) أخِي الْأَكْبَرُ يَتَعَلَّمُ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةَ فِي الْجَامِعَةِ!

۱۴۸- في أي الأجوية ما أَسْتَخْدِمُ اسم المكان؟:

۱) لَا يَجُوزُ تَرْكُ الْمَنَازِلِ وَ السَّفَرُ دُونَ أَنْ تُغْلَقَ أَبْوَابُهَا!

۲) سَأَلَ الْكَاتِبُ مِنْ مَدِيرِهِ عَنْ أَحْسَنِ مَطَابِعِ الْمَدِينَةِ لِطَبِيعِ كِتَابِهِ!

۳) ذَهَبْتُ فِي قَرْيَةٍ فِي شَمَالِ إِيْرَانَ إِلَى مَزَارِعِ يَزْرَعِ الرَّزْ وَ الشَّايِ!

۴) لَمَّا رَجَعْتُ مِنْ رَحْلِيِ الْعَلَمِيَّةِ كَتَبْتُ كُلَّ مَا شَاهَدْتُ فِي الْمَصَانِعِ!

۱۴۹- عین ما فيه الحال:

۱) لَمْ يَكُنْ الْمُتَقْرِجُونَ مَسْرُورِينَ مِنْ نَتْيَاجِ الْمَبَارَةِ!

۲) خَلَالِ سَفَرِكِمْ إِلَى الْعَتَبَاتِ الْمُقَدَّسَةِ رُرْتُمْ مَكَانًا أَثْرِيًّا!

۳) إِنِّي أَدَيْتُ فَرِيْضَةَ الْحَجَّ فِي الْمُسْنَةِ الْمَاضِيَّةِ مُؤْمِنًا بِاللَّهِ!

۴) مِنَ النَّاسِ مَنْ لَيْسُوا فَرْحَيْنَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَ لَا يَشْكُرُونَهُ!

۱۵۰- عین الحال لَا تَصْفُ حالة الفاعل:

۱) عَلَى سَطْحِ الْمَاءِ عِنْدَمَا تَسْقُطُ الْحَشَرَةُ حَيَّةً تُلْبَعُ بِسُرْعَةٍ!

۲) إِذَا أَذَنَبَ الْإِنْسَانُ وَ هُوَ يَضْحَكُ دَخْلَ النَّارِ وَ هُوَ يَبْكِيُ!

۳) إِنَّهَا تُطْلَقُ الْقَطَرَاتِ مِنْ فَمِهَا إِلَى الْهَوَاءِ مُتَتَالِيَّةً مِثْلَ السَّهَمِ!

۴) قَدْ عَاشَ الْمُتَكَاسِلُ فِي الْمَجَمِعِ خَاسِرًا وَ بَعِيدًا عَنِ الْخَيْرَاتِ!

درس ۵
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۷پاسخ‌گویی به سوالات این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۵۱- کدامیک از مسائل زیر در عصر قاجار، احساسات ملی مردم ایران را جریحه‌دار کرده بود؟

- (۱) دادن امتیازات به بیگانگان - گرفتن وام - اعمال حق کاپیتولاسیون - دخالت‌های بیگانگان
- (۲) استبداد دستگاه حاکم - ورود اندیشه‌های غربی - فساد مالی درباریان - فقدان تشکیلات اداری
- (۳) فقدان تشکیلات اداری - گرفتن وام - ورود اندیشه‌های غربی - دخالت‌های بیگانگان
- (۴) دادن امتیازات به بیگانگان - استبداد دستگاه حاکم - اعمال حق کاپیتولاسیون - فساد مالی درباریان

۱۵۲- چه کسی در سفرنامه خود، اوضاع نابسامان کشور را در عصر قاجار، به زبان ساده بیان و در مقابل از ویژگی‌های تمدن غرب ستایش کرده است؟

- (۱) میرزا ملک‌خان
- (۲) میرزا یوسف‌خان مستشار‌الدوله
- (۳) میرزا فتحعلی آخونزاده
- (۴) حاج زین‌العابدین مراغه‌ای

۱۵۳- از کدامیک از وقایع زیر، تحت عنوان اولین جرقه نهضت مشروطه در ایران یاد می‌شود؟

- (۱) اخراج سه تن از علمای کرمان از شهر
- (۲) پیروزی مردم در نهضت تباکو
- (۳) اعتراض مردم در ماجراهای نوز بلژیکی
- (۴) مهاجرت روحاویون به شهر ری

۱۵۴- علت گرانی نرخ قند در عصر قاجار که برافروخته شدن شعله‌های اعتراض مردم را در پی داشت، چه بود؟

- (۱) احتکار قند توسط بازارگانان ایرانی
- (۲) جنگ روسیه و ژاپن
- (۳) برقراری حکومت نظامی در تهران
- (۴) تحصن مردم در سفارت انگلیس

۱۵۵- کدامیک از موارد زیر، از خواسته‌های مهاجران در جریان مهاجرت کبری نمی‌باشد؟

- (۱) ایجاد عدالت‌خانه
- (۲) تشکیل مجلس نمایندگان
- (۳) عمل به قانون اسلامی
- (۴) برکناری عین‌الدوله از صدارت

۱۵۶- چرا شیخ فضل‌الله نوری از صف طرفداران نهضت مشروطه جدا شد؟

- (۱) اختلاف درونی میان مشروطه‌خواهان
- (۲) به توب بسته شدن مجلس شورای ملی
- (۳) انحراف این نهضت از مسیر اولیه
- (۴) به قدرت رسیدن افراد تندر و افراطی

۱۵۷- کدام گزینه، اهداف مخالفت روسیه با نهضت مشروطه را به درستی بیان کرده است؟

- (۱) به قدرت رساندن حامیان خود در دستگاه حاکم - دستیابی به موقعیتی بهتر یا برابر با انگلستان
- (۲) جلوگیری از نفوذ انگلستان در لباس مشروطه‌خواهی - کمک به محمدعلی‌شاه به عنوان حامی روسیه
- (۳) مقابله با محمدعلی‌شاه به عنوان مخالف سیاست‌های روسیه - افزایش اعتبار خود در ایران
- (۴) پیشگیری از قیام ملت‌های منطقه قفقاز - محافظت از مزهای هندوستان و سایر مستعمرات خود

۱۵۸- کدامیک از عبارات زیر، در ارتباط با قرارداد ۱۹۰۷ میلادی صحیح می‌باشد؟

- (۱) بر اساس این قرارداد، دولتهای روسیه و انگلستان، ایران را بین خود تقسیم کردند.
- (۲) به موجب این قرارداد که با پادرمیانی آلمان به امضا رسید، ایران به سه منطقه تقسیم شد.
- (۳) هدف از انعقاد قرارداد، این بود که از برخوردهای احتمالی بین آلمان و انگلستان جلوگیری شود.
- (۴) حضور فرانسه به عنوان یک قدرت جدید در صحنۀ سیاست جهان، علت اصلی انعقاد این قرارداد بود.

۱۵۹- در پی چه اقدامی، محمدعلی‌شاه تصمیم گرفت مجلس را برای همیشه تعطیل کند؟

- (۱) هجوم مردم به سوی مجلس در پی خودداری شاه از امراضی متمم قانون اساسی
- (۲) سوءقصد نافرجام به محمدعلی‌شاه در یکی از خیابان‌های تهران
- (۳) ترور میرزا علی‌اصغرخان امین‌السلطان توسط یکی از طرفداران مشروطه
- (۴) مداخله‌های انگلستان در امور مجلس شورای ملی و حمایت از مشروطه‌خواهان

۱۶۰- در پی تهدید روسیه مبنی بر اشغال ایران در سال ۱۲۹۰ ش، کدامیک از مراجع شیعه مقیم عراق تصمیم گرفت به ایران عزیمت کند؟

- (۱) آیت‌الله آخوند خراسانی
- (۲) آیت‌الله محمد‌کاظم خراسانی
- (۳) آیت‌الله سید‌عبدالله مازندرانی
- (۴) آیت‌الله حاج میرزا حسین

درس ۳
 (۵) پایان حمل و نقل آپه
 صفحه های (۴) تا (۷)

پاسخگویی به سوالات این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۶۱- ساخت نخستین لوکوموتیوها در چه زمانی رخ داد و چه تأثیری بر حمل و نقل داشت؟

(۱) اوایل قرن نوزدهم - حمل و نقل ریلی موجب حمل آسان‌تر بار در مسافت‌های نسبتاً طولانی شد.

(۲) اوایل قرن نوزدهم - اختراع لوکوموتیو تحول عظیمی در حمل و نقل ریلی و آبی ایجاد کرد.

(۳) اوایل قرن بیستم - حرکت قطارها در بین شهرهای انگلیس موجب شد تا این کشور به زادگاه قطار تبدیل شود.

(۴) اوایل قرن بیستم - شبکه‌های جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاهای ساخته شدند.

۱۶۲- کدام گزینه از جمله عوامل تحول حمل و نقل در نیم قرن اخیر نمی‌باشد؟

(۱) افزایش جمعیت و تقاضا برای انواع شیوه‌های حمل و نقل در سطح جهان

(۲) گسترش تجارت بین‌الملل و رشد سریع اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای جغرافیایی

(۳) پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید و سایل حمل و نقل مانند ساخت هواپیماهای پهن پیکر

(۴) گسترش شبکه راه‌ها و به دنبال آن گسترش مکان‌ها و مراکز خدمات راهداری در سطح وسیع

۱۶۳- کدام گزینه به اهمیت سیاسی و دفاعی حمل و نقل اشاره دارد؟

(۱) مردم برای دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی به حمل و نقل مناسب نیاز دارند.

(۲) میزان مصرف سوخت و تولید آلایندگی برای محیط‌زیست در حمل و نقل جاده‌ای بسیار زیاد است.

(۳) داشتن شبکه‌های حمل و نقل پیشرفته از جمله عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود.

(۴) گردشگری به عنوان یکی از بخش‌های فعالیت اقتصادی نیازمند شبکه حمل و نقل گستره می‌باشد.

۱۶۴- به ترتیب کدام شیوه‌های حمل و نقل برای طی مسافت‌های دور و نسبتاً دور مناسب‌تر است؟

(۱) ریلی - جاده‌ای

(۲) دریایی - ریلی

(۳) هواپی - دریایی

۱۶۵- برای کاهش ترافیک در نیمه دوم قرن بیستم چه راه حلی به کار گرفته شد؟

(۱) افزایش خطوط ریلی و بهبود حمل و نقل ریلی در کشورهای جهان

(۲) ایجاد آزادراه‌ها و بزرگراه‌های متعدد در مسیرهای گوناگون و مختلف

(۳) کاهش استفاده از خودروهای شخصی و افزایش استفاده از خودروهای عمومی

(۴) افزایش تعداد مسیرهای داخل شهری برای بالا بردن سرعت و سایل حمل و نقل

۱۶۶- کدام گزینه از جمله ویژگی‌های حمل و نقل ریلی در مقایسه با حمل و نقل جاده‌ای نمی‌باشد؟

(۱) آلایندگی حمل و نقل ریلی برای محیط‌زیست بسیار کمتر از حمل و نقل جاده‌ای است.

(۲) هزینه احداث پایانه‌های مسافربری در حمل و نقل ریلی بسیار بالا برآورد می‌شود.

(۳) امنیت جابه‌جایی در حمل و نقل ریلی نسبت به حمل و نقل جاده‌ای بسیار زیاد است.

(۴) هزینه احداث مسیرهای ریلی بیشتر از مسیرهای جاده‌ای برآورد می‌شود.

۱۶۷- بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست کدام‌اند و کدام کشور دارای طولانی‌ترین خط قطار تندره در جهان است؟

۲) لوکوموتیوهای بخاری - هند

۱) لوکوموتیوهای بخاری - ژاپن

۴) لوکوموتیوهای الکتریکی - چین

۳) لوکوموتیوهای الکتریکی - ایالات متحده آمریکا

۱۶۸- کدام گزینه به تنها خط آهن برقی ایران اشاره دارد و کدام روش ارزان‌ترین شیوه حمل و نقل کالاهای بزرگ محسوب می‌شود؟

۲) تهران - قم - اصفهان، حمل و نقل جاده‌ای

۱) تهران - مشهد، حمل و نقل ریلی

۴) جلفا - تبریز، حمل و نقل آبی

۳) تهران - کرج، حمل و نقل لوله‌ای

۱۶۹- گزاره زیر به کدام نوع از کشتی‌ها اشاره دارد؟

«تعداد زیادی از وسایل نقلیه چرخ‌دار با بار خود وارد این کشتی‌ها می‌شوند و در مقصد خارج می‌شوند»

۲) کشتی‌های کانتینری

۱) کشتی‌های رو - رو

۴) کشتی‌های کروز

۳) کشتی‌های فله‌بر

۱۷۰- هر یک از گزاره‌های زیر به کدام نوع از شیوه‌های حمل و نقل اشاره دارد؟

الف) امروزه حدود ۹۰ درصد تجارت جهانی با این شیوه انجام می‌شود.

ب) برای رفتن به مناطق دورافتاده اغلب از این شیوه استفاده می‌شود.

ج) برای ساخت زیرساخت‌های این شیوه از حمل و نقل، کالاهای زمین‌های هموار یا نسبتاً هموار نیاز است.

د) در این شیوه از حمل و نقل، کالاهای به صورت فله‌ای یا کانتینری جابه‌جا می‌شود.

۲) ریلی - هوایی - جاده‌ای - ریلی

۱) دریایی - جاده‌ای - ریلی - ریلی

۴) ریلی - جاده‌ای - جاده‌ای - دریایی

۳) دریایی - هوایی - ریلی - دریایی

فصل‌های اول و دوم
درس‌های ۱ تا ۶
صفحه‌های ۱ تا ۶۰

درس‌های تاریخ (۱) و جغرافیا (۱) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۱)

۱۷۱- کدامیک از وقایع زیر، علم تاریخ را در اروپا متحول کرد و شیوه نوینی در تاریختنگاری پدید آورد؟

- (۱) ایجاد علم باستان‌شناسی
- (۲) پیشرفت‌های دوره رنسانس
- (۳) قوچ جنگ‌های صلیبی
- (۴) پیروزی انقلاب کبیر فرانسه

۱۷۲- کدامیک از گزینه‌های زیر درباره مراحل پژوهش در علم تاریخ، نادرست است؟

- (۱) تدوین پرسش‌های تحقیق مانع از بی‌راهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود.
- (۲) هر پژوهش تاریخی باید مسئله تازه‌ای را بررسی کند و نظر جدیدی ارائه دهد.
- (۳) در مرحله تنظیم اطلاعات، پژوهشگر میزان اعتبار، دقت و صحت منابع را ارزیابی می‌کند.
- (۴) در تحلیل و تفسیر اطلاعات، کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد.

۱۷۳- کدامیک از گزاره‌های زیر، در ارتباط با نظام گاهشماری اوستایی صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شود و سپس پنج روز اضافی را به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.
- (۲) در این گاهشماری برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال یک روز به سال می‌افزودند.
- (۳) این گاه شماری، هر ۴ سال یک شبانه‌روز و هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتد.
- (۴) در این نظام گاهشماری دینی، بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌گردد.

۱۷۴- باستان‌شناسان در کدام مرحله باستان‌شناسی، اگر به شیئی بربخورد کنند نخست در همان وضعیت از آن عکس‌برداری و تمامی مشخصاتش را به طور دقیق ثبت می‌کنند؟

- (۱) استخراج و تنظیم اطلاعات
- (۲) حفاری
- (۳) شناسایی و کشف
- (۴) تعیین سن آثار

۱۷۵- کدامیک از گزاره‌های زیر در ارتباط با سیر پیدایش تمدن نادرست است؟

- (۱) به تدریج تا اواخر دوره گردآوری خوارک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت.
- (۲) در عصر گردآوری خوارک، بشر توانست با ابداع چرخ سفالگری، ظروف گلی و با پشم حیوانات، پارچه تولید کند.
- (۳) به احتمال زیاد، کشت دانه توسط زنان شروع شده است، زیرا آنان مسئولیت گردآوری دانه‌های گیاهان را بر عهده داشتند.
- (۴) یافته‌های به دست آمده از کاوش‌های تپه چغاگلان نشان می‌دهد که ساکنان این منطقه از نخستین گردآورندگان خوارک بوده‌اند.

۱۷۶- تمدن بین‌النهرین بر کدامیک از تمدن‌های زیر، در مقایسه با سایر تمدن‌ها، تأثیر بیشتری گذاشت؟

- (۱) ایران و مصر
- (۲) یونان و ایران
- (۳) چین و یونان
- (۴) مصر و چین

۱۷۷- حکومت موریا در دوران فرمانروایی کدامیک از پادشاهان زیر، قلمرو خود را به سرتاسر هند، به جز قسمت‌های جنوبی آن، گسترش داد؟

- (۱) گوبتا
- (۲) چندراغوبتا
- (۳) آشوکا
- (۴) شانگ

۱۷۸- کدامیک از گزینه‌های زیر، از اقدامات شی‌هوانگ تی، از فرمانروایان سلسله چهاین، محسوب نمی‌شود؟

- (۱) ساخت شبکه گسترهای از جاده‌ها
- (۲) نوسازی تشکیلات مالیاتی
- (۳) گشایش جاده‌ای موسوم به جاده ابریشم
- (۴) یکسان کردن عیار سکه‌ها

۱۷۹- دلیل بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگ دولت - شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان در قرن پنجم قبل از میلاد، چه بود؟

- (۱) تسلط بر منطقه آسیای صغیر
- (۲) دخالت هخامنشیان در جنگ‌های داخلی یونان
- (۳) تسلط بر راه‌های بازرگانی مناطق شرقی ایران
- (۴) اعمال حاکمیت بر سرزمین‌های شرق دریای مدیترانه

۱۸۰- چرا دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین، رونق بی‌سابقه‌ای یافت؟

- (۱) رسمیت یافتن این دین در قلمرو امپراتوری روم
- (۲) دشمنی امپراتور کنستانتین با پیشوایان یهودی
- (۳) گرایش امپراتور کنستانتین به دین مسیحیت
- (۴) فتح فلسطین و سلطه رومیان بر آن سرزمین

فصلهای اول و دوم
درس‌های (۱۵۶)
صفحه‌های (۱۸۸)

اگر به سوال‌های درس تاریخ (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سوال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیای ایران

۱۸۱- تغییر شکل میدان آزادی و افزایش جمعیت اطراف آن طی سه دهه اخیر به کدامیک از گزینه‌ها اشاره دارد؟

(۱) محیط طبیعی مجموعه‌ای متعادل است که با ورود انسان، زمینه تغییر در محیط فراهم می‌شود.

(۲) روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری در مکان به صورت جریانی پیوسته ادامه دارد.

(۳) محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید.

(۴) بسیاری از فعالیت‌های انسان در محل معینی انجام می‌شود که آن را مکان می‌گویند.

۱۸۲- کدام گزینه اطلاعات نادرستی درباره مراحل پژوهش در علم جغرافیا ارائه می‌کند؟

(۱) در گام پنجم یک پژوهش جغرافیایی ضمن تأیید یا رد فرضیه پیشنهادی نیز ارائه می‌شود.

(۲) پژوهشگر در گام چهارم یک پژوهش جغرافیایی به تجزیه و تحلیل اطلاعات می‌پردازد.

(۳) روش کتابخانه‌ای مربوط به گام سوم پژوهش جغرافیایی یعنی جمع‌آوری اطلاعات می‌باشد.

(۴) عبارت «عامل مؤثر در تبدیل شهر تهران به کلان شهر چیست؟» یک فرضیه جغرافیایی می‌باشد.

۱۸۳- کدام گزینه تعریف جامع‌تری درباره جغرافیای طبیعی به دست می‌دهد؟

(۱) مطالعه پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها

(۲) مطالعه ساختار و پراکندگی پدیده‌های طبیعی

۱۸۴- گستردنی کشورمان در عرض‌های جغرافیایی مختلف تأثیری در کدام گزینه ندارد؟

(۱) تنوع آبوهایی

(۲) ایجاد مناطق فشار

(۳) نوع محصولات کشاورزی

(۴) شرایط محیطی و محیط‌زیست

۱۸۵- بیشتر ناهمواری‌های ایران در کدام دوره‌های زمین‌شناسی پدید آمده و کوه آلاداغ در کدام منطقه کوهستانی قرار دارد؟

(۱) سوم و چهارم - منطقه کوهستانی تالش

(۲) اول تا سوم - منطقه کوهستانی آذربایجان

(۳) سوم و چهارم - منطقه کوهستانی البرز

(۴) اول تا سوم - منطقه کوهستانی شمال خراسان

۱۸۶- عبارت زیر به کدام پدیده جغرافیایی اشاره دارد؟

«در این کوههای فرسوده، فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است.»

۱) گل‌فشن

۲) رشته‌کوه البرز

۳) ناهمواری‌های مریخی

۱۸۷- به ترتیب کدام مورد به مهم‌ترین ارزش‌های اقتصادی دشت‌ها و علل پیدایش جلگه‌ها اشاره ندارند؟

۱) گذران اوقات فراغت - انحلال مواد آهکی

۲) ذخایر آب - ساختمان زمین

۳) فعالیت‌های کشاورزی - عمق آب

۱۸۸- کدام گزینه عبارت نادرستی درباره عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران ارائه می‌کند؟

۱) تشکیل کمربند پرفشار جنوب حاره‌ای مانع صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی می‌شود.

۲) در مناطقی از کره زمین که از خط استوا دورترند تابش خورشید هنگام ظهر، عمود و نزدیک به عمود نیست.

۳) توده‌های متنوع هوا در طول یک سال به صورت ترکیبی آب و هوای کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۴) توده هوای سودانی برخی سال‌ها در دوره گرم از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلانی می‌شود.

۱۸۹- کدام عامل در شکل‌گیری بیابان‌لوت و دشت کویر و به‌طور کلی بیابان‌های ایران نقش مؤثری ندارد؟

۱) قرارگرفتن ایران در کمربند پرفشار جنوب حاره‌ای

۲) جهت غربی - شرقی رشته‌کوه البرز

۳) پراکندگی کوههای مرکزی و فقدان عامل صعود

۴) موقعیت دشت‌های داخلی و فاصله آن‌ها از دریاها

۱۹۰- به ترتیب حوضه آبریز مرکزی و حوضه آبریز دریاچه ارومیه هر یک جزو کدام نوع از حوضه‌های آبریز به‌شمار می‌روند؟

۱) حوضه آبریز خارجی - حوضه آبریز داخلی

۲) حوضه آبریز داخلی - حوضه آبریز داخلی

۳) حوضه آبریز خارجی - حوضه آبریز خارجی

۴) حوضه آبریز داخلی - حوضه آبریز خارجی

کنش اجتماعی، معنای زندگی
صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- هر عبارت به ترتیب علت، معنا یا مفهوم و پیامد چیست؟

- مرکز رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود.

- نگاه کردن به مسائل جوانان از منظر خودشان و تلاش برای فهم آنها

- هموار ساختن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
(۱) عدم توان تحلیل معنای کنش‌های انسان‌ها - فهم همدلانه - نظریه‌پردازان کنش، اراده و ارزش را مهم‌ترین ویژگی کنش می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر نظم و ساختارهای اجتماعی مطالعه می‌کنند.

(۲) نادیده گرفتن معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد - همراهی همدلانه - نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند.

(۳) گرفتن شور زندگی از انسان‌ها - انسان به مثابه آگاهی و معنا - نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند و ویژگی‌های دیگر کنش را نادیده می‌گیرند.

(۴) عدم توان فهم معنای کنش انسان‌ها - همراهی همدلانه - جلوگیری از بروز پیامدهایی مانند حذف اراده، خلاقیت، ارزش و اخلاق از زندگی اجتماعی انسان سبب شد ساختارهای اجتماعی جدید، مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گیرد.

۱۹۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

ساختارهای اجتماعی	ج	روش تجربی	الف
ب	ناتوانی از فهم ارزش بودن فدکاری	د	اخترات بزرگ و انقلابهای اجتماعی

- تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده

- فراتر رفتن از نظم موجود

- هر چقدر هم جا افتاده و با سایه باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده و برقرارند.

(۱) د - ب - ج - الف (۲) الف - ب - د - ج

(۳) ج - الف - ب - د (۴) ج - د - ب - الف

۱۹۳- هر عبارت، به ترتیب نشان‌گر کدام مفهوم است؟

- با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت مهریانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است.

- مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتماد به اینترنت و بازی‌های رایانه رابطه وجود دارد.

- فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.

- سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

(۱) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - کنش اجتماعی - قفس آهنین

(۲) اخلاق‌گریزی - افول معانی - خشت بنای جامعه - انسان به مثابه آگاهی

(۳) سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها - کنش اجتماعی - قفس آهنین

(۴) رکود اراده‌ها - اخلاق‌گریزی - کنش اجتماعی - قفس آهنین

۱۹۴- کدام گزینه با متن زیر، در ارتباط نیست؟

«اوردوس، بزرگ‌ترین شهر متروکه جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده و شهر ارواح لقب گرفته است.»

(۱) رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود، مرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

(۲) با تأکید افراطی بر نظم اجتماعی از سوی جامعه‌شناسان تبیینی و یکسان‌دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها نادیده گرفته می‌شود.

(۳) هر جامعه‌ای نظمی دارد و این نظم تا حد زیادی حاکم بر افراد است و به اقدامات آن‌ها شکل می‌دهد، ساختارهای اجتماعی نیز بر انسان‌ها مسلط هستند و سرنوشت آن‌ها را تعیین می‌کنند.

(۴) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند؛ اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، بلکه قادرند با توجه به آzman‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند.

۱۹۵- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- تغییرات مهم‌تر در زندگی اجتماعی و ساختارهای آن، پیامد انگیزه قوی‌تر افراد و آرمان‌ها و ارزش‌های والتر برای تحقق بخشیدن به آن‌هاست.

- مقایسه تعداد کشته‌های دو جنگ جهانی با تعداد کشته‌های حمله مغول به ایران، مصدق سقوط ارزش‌ها و اخلاق‌گریزی است.

- کنش اجتماعی، هدف‌دار است و انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی مانند ساختن خانه، کسب درآمد و فضیلت‌های اخلاقی، مانند حس رضایت فطری هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند.

- کنش اجتماعی آگاهانه و معنادار است، نادیده گرفتن معنای کنش، سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شود.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - غ - ص - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - ص - غ

۱۹۶- هر عبارت، به ترتیب نشانگر چیست؟

- نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی
- در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.
- دامنه کاربرد آن در جامعه‌شناسی برخلاف علوم طبیعی بسیار محدود است.
- در قرن بیستم، نتایج آن مورد تردید قرار گرفت.

(۱) معنازدایی - فهم و درک آن‌ها - پرسشنامه - رونق و غلبة تفسیر و رویکرد تفسیری

(۲) هویت‌زدایی - فهم و درک آن‌ها - آزمایش - رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی

(۳) هویت‌زدایی - مسئله معنا - آزمایش - مرز علم و غیرعلم، تجربه و تبیین تجربی است.

(۴) معنازدایی - مسئله معنا - پرسشنامه - مرز علم و غیرعلم، تجربه و تبیین تجربی است.

۱۹۷- هریک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

- درک دلالت‌های کنش

- بررسی تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص

- دسترسی به معنای فردی و معنای اجتماعی کنش

- دانش محلی، این‌جاوی و اکنووی

مطالعه موردي	د	تفسير	فهم هر کنش
ج	مراجعه به زمينه فرهنگي که کنشگر در آن عمل می‌کند.	الف	ب

(۲) الف - ج - د - ب

(۴) د - ج - ب - الف

(۱) ب - د - ج - الف

(۳) د - الف - ب - ج

۱۹۸- در ارتباط با دیدگاه ماکس وبر، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) وبر معتقد بود، کنش اجتماعی، معنadar است و پدیده‌های معنadar را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید.

(۲) در دیدگاه او جامعه‌شناس، می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه سیاسی زندگی کند و از این راه، نه تنها می‌تواند عقاید و ارزش‌های آن‌ها را بهفهمد و توصیف کند، بلکه می‌تواند درباره درست یا غلط بودن این عقاید و ارزش‌ها نیز، داوری کند و به نقد و اصلاح آن‌ها پردازد.

(۳) او تفہم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست، بلکه آن را مقدمه و پیش نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود می‌انگاشت، به همین دلیل، وبر جامعه‌شناسی خود را تفہمی - تبیینی معرفی کرد.

(۴) وبر با این که فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آن‌جا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آن‌چه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود و گرنه ارزش علمی ندارد.

۱۹۹- هر عبارت به ترتیب معنا، پیامد و علت کدام گزینه است؟

- نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها

- علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارند.

- تنوع و تکثر معانی

(۱) تفسیر - شناخته شدن تفہم به عنوان روش مستقل و ویژه علوم انسانی و اجتماعی - پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهم معنای آن‌ها

(۲) تفہم - تقابل رویکرد تفسیر با رویکرد تبیینی - به کارگیری روش‌های کمی که این تنوع‌ها و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد.

(۳) تفسیر - غلبه رویکرد تفسیر و به حاشیه رفت تبیین - پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهم معنای آن‌ها

(۴) تفہم - غلبه رویکرد تفسیر و به حاشیه رفت تبیین - به کارگیری روش‌های کمی برای فهم معنای کنش‌های انسانی

۲۰۰- کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با قومنگاری، نادرست و درباره پیچیدگی کنش‌های انسانی و پدیده‌های اجتماعی درست است؟

(۱) محقق، عمق پنهان و منحصر به فرد بودن یک پدیده را نشان می‌دهد و به طور کلی جزئیات آن را بررسی می‌کند. - تأکید بر پیچیدگی کنش‌ها و پدیده‌های اجتماعی و تنوع معنای آن‌ها به این معنا نیست که جوامع انسانی هیچ شباهت و اشتراکی ندارند.

(۲) پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند و خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد. - وجود نظریات متفاوت، نشانه پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی است که برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی، ضروری‌اند.

(۳) پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند و خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد. - بخشی از پیچیدگی کنش‌های انسانی، به سبب وابستگی این کنش‌ها به ویژگی‌های فردی مانند توانایی‌های ذهنی، عاطفی، جسمانی، خردمندی‌ها و موقعیت اجتماعی است.

(۴) نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشارکتی است که در آن، محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند. - لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توانمن تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجود مشترک انسان‌ها است.

فصل اول: فرهنگ جهانی
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

- ۲۰۱- در کدام گزینه، به ترتیب پرسش‌های انسان‌شناسانه، معرفت‌شناسانه و هستی‌شناسانه یک فرهنگ، بیان شده است؟
- ۱) آیا می‌توان پایانی برای دنیا در نظر گرفت؟ - آیا داشتن عقل، می‌تواند ما را از وحی بی‌نیاز کند؟ - آیا آزادی را می‌توان وجه تمایز انسان از موجودات دیگر دانست؟
  - ۲) آیا علم تجربی توان داوری پیرامون عقاید و ارزش‌ها را دارد؟ - آیا به غیر از جهان مادی، جهان دیگری نیز وجود دارد؟ - فطرت انسانی، چه دستاورده‌ی برای انسان به ارمغان می‌آورد؟
  - ۳) غایت و هدف زندگی ما چیست؟ - آیا موجوداتی مانند درخت و دریا نیز دارای بعد معنوی هستند؟ - آیا تجربه‌های شخصی هر فرد می‌تواند برای خودش معتبر باشد؟
  - ۴) کدام نیازهای آدمی، از جمله نیازهای حقیقی او هستند؟ - آیا دستاوردهای علمی گذشتگان، به کلی غیرقابل استفاده است؟ - آیا موجودات همگی دارای هدفی واحد هستند؟

- ۲۰۲- هر یک از جملات زیر، به ترتیب با کدام دیدگاه در مورد تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی در ارتباط است؟
- اگر فردی در یک جهان با فرهنگ سکولار زندگی کند، طبیعتاً ذهن او نیز سکولار خواهد شد و اعتقادی به جهان غیرمادی نخواهد داشت.
  - هر فرد باید تلاش کند تا جامعه بهتری را سازد، چرا که هر فردی آزاد است و وظیفه دارد در صورت خطای جامعه، برای بهبود و اصلاح آن تلاش کند.
  - این که برخی از افراد باقی‌مانده شوند و بعضی افراد تمایل بیشتری به فساد دارند، به دلیل وجود یا فقدان یک بخش خاصی در مغز آن‌هاست.
  - اگر جامعه‌ای برنامه خوبی برای کسب ثروت داشته باشد، می‌تواند منابع نامحدودی از جنگل‌ها، معادن، ذخایر زیرزمینی و ... را استفاده کند.
- ۱) دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه اول - دیدگاه دوم
  - ۲) دیدگاه دوم - دیدگاه سوم - دیدگاه اول - دیدگاه اول
  - ۳) دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه اول - دیدگاه اول

- ۲۰۳- کدام یک از جملات زیر، بیان کننده نظر متفکران مسلمان پیرامون جهان تکوینی است؟
- الف) در نگاه آن‌ها چهار جهان وجود دارد.
  - ب) جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.
  - ج) جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
  - د) جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند.
  - ه) از وجود سه جهان سخن می‌گویند.
  - و) جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند.
  - ز) طبیعت در مقابل جهان انسانی قرار دارد.

- ۱) الف - د - ه - و
  - ۲) ب - ج - و - ز
  - ۳) ج - ب - د - الف
- ۲۰۴- به ترتیب، کدام گزینه در ارتباط با گونه نخست و گونه دوم فرهنگ‌هایی که قابلیت جهانی شدن را دارند، نادرست و درست است؟
- ۱) آرمان‌ها و ارزش‌های سرمایه‌داری، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد. - دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.
  - ۲) چنین فرهنگ‌هایی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و منطقه پیرامونی تقسیم می‌کنند. - فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجرهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی نیست.
  - ۳) فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجرهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی نیست و نگاه سلطه‌جویانه دارد. - سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.
  - ۴) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجرهای و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری است. - فرهنگ صهیونیسم و فرهنگ سرمایه‌داری دو نمونه از این گونه‌اند.

- ۲۰۵- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی اشاره دارد؟
- الف) جلوگیری از قطعی شدن جهان
  - ب) فراهم آوردن زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول
  - ج) پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان
  - د) پیش‌گیری از تفرقه بین جوامع
- ۱) عدالت - تعهد و مسئولیت - عقلانیت - عدالت
  - ۲) آزادی - عدالت - معنویت - تعهد و مسئولیت
  - ۳) عدالت - آزادی - عقلانیت - عدالت

۲۰۶- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

- الف) فارابی، جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.
- ب) ناتوانی در دفاع از حقانیت ارزش‌های خود، پیامد چشم‌پوشی فرهنگ از نیازهای ابدی و معنوی انسان است.
- ج) فرهنگ‌های جبرگرا و غیر مسئول، زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌کنند.
- د) پذیرش شباهت‌ها در فرهنگ جهانی، از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند و انگیزه شناخت متقابل جوامع را فراهم می‌آورد.

(۱) ص - غ - ص - غ   (۲) ص - غ - غ - غ   (۳) غ - غ - ص - غ

۲۰۷- جاهای خالی جدول زیر به ترتیب با کدام گزینه کامل می‌شود؟

امپریالیسم فرهنگی	«ج»	استعمار فرانو	«الف»
«د»	اشغال نظامی جوامع ضعیف	«ب»	اشغال یک سرزمین خارجی با توصل به قدرت نظامی و سیاسی

- ۱) استعمار - استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره - امپریالیسم - استفاده از ابزارهای نظامی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی
- ۲) استعمار قدیم - استعمارگران و مجریان پنهان - امپریالیسم سیاسی - از بین رفتن مقاومت فرهنگی منطقه تحت تصرف اقتصادی یا نظامی
- ۳) استعمار نو - کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر - استعمار - پذیرش برتری فرهنگی جامعه مسلط
- ۴) امپریالیسم سیاسی - استعمارگران پنهان و مجریان آشکار - استعمار قدیم - استفاده از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات

۲۰۸- کدامیک از عبارت‌های زیر در مورد استعمار قدیم، صحیح است؟

الف) از کودتای نظامی استفاده می‌کند.

ب) از قرن پانزدهم، توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج خود رسید.

ج) نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است.

د) استعمار اروپایی در قرن ۱۹، بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت را بربا کرد.

(۱) ب و ج   (۲) الف و ب   (۳) ب و د   (۴) الف و د

۲۰۹- در کدام گزینه، همه موارد درباره ابزارهای استعمار نو برای کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر صحیح است؟

- ۱) استفاده از رسانه‌ها و ابزارهای فناوری اطلاعات - اتکا به قدرت سیاسی و نظامی خود - استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی
- ۲) استفاده از مجریان بومی - استفاده از رسانه‌ها و ابزارهای فرهنگی - اتکا به قدرت اقتصادی خود
- ۳) اتکا به قدرت نظامی خود - اقدام از طریق دولتهای دست‌نشانده - هدف قرار دادن هویت فرهنگی دیگر کشورها
- ۴) اتکا به قدرت اقتصادی خود - استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی - اقدام از طریق دولتهای دست‌نشانده

۲۱۰- کدام گزینه در مورد ویژگی‌های جامعه تغلب و مردم آن، نادرست است؟

- ۱) همکاری مردم با یکدیگر برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها - خوار و مقهور کردن دیگران - تصور برتری خود نسبت به دیگران
- ۲) علاقه به چیره شدن بر یکایک مردم جامعه خود - خوار و مقهور کردن دیگران - شیفتگی مردم برای غلبه بر اقوام دیگر
- ۳) خودداری از چیرگی بر مردم جامعه خود - تصور توانایی دیگران در دستیابی به موقعیت آنان - بی‌ارزش ندانستن مردم جوامع دیگر
- ۴) مالک نبودن ملت مقهور بر جان و مال خود - خوار شمردن مردم جوامع دیگر - طلب ستایش دیگران

خدا در فلسفه - قسمت دوم
صفحه‌های (۱۴) تا (۱۵)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان آجری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- اگر کسی به این گزاره معتقد باشد که «اگر هر چیزی باید علتی داشته باشد، پس خدا نیز نیازمند علت است.» کدام مقدمه فارابی را بیشتر درک نکرده است؟

(۱) امتناع تسلسل علل

(۲) معلول بودن اشیای جهان

۲۱۲- در کدام گزینه سخن درستی درباره برهان وجوب و امكان بیان شده است؟

(۱) بر فهم امکان ذاتی، ابتناء ندارد.

(۲) این نام را این‌سینا بر آن نهاده است.

۲۱۳- کدام گزینه با توجه به برهان‌های اقامه‌شده بر اثبات وجود خدا توسط فارابی، این‌سینا و ملاصدرا درست نیست؟

(۱) برهان فارابی متوقف بر تقدم علت بر معلول است.

(۲) تساوی ممکنات نسبت به عدم وجود از آثار برهان این‌سینا نیست.

(۳) فهم استدلال ملاصدرا مقدم بر فهم امکان فقری است.

۲۱۴- کدام گزینه با توجه ولی متفاوت و لی منطبق با یکی از مقدمات برهان فارابی بر اثبات وجود خدا است؟

(۱) علت تامه از لحظه زمانی نسبت به معلول خود تقدم دارد.

(۲) هر چیزی علتی دارد که به او وجود و سپس وجود می‌دهد.

۲۱۵- کدام عبارت را می‌توان به برهان «وسط و طرف» منسوب کرد؟

(۱) درست به مانند برهان فارابی، متکی بر ابطال تسلسل است.

(۲) در این برهان ملاک و مناطق نیاز معلول به علت، امكان است.

(۳) نیازمندی موجودات به واجب بالذات، مشروط به نامتناهی بودن آن‌ها شده است.

(۴) مقدمه دوم استدلال فارابی را به هیچ وجه در این برهان نمی‌توان دید.

۲۱۶- طبق بیان ملاصدرا نیاز و وابستگی به غیر کدام جنبه موجودات را فراگرفته است و فرض موجودات فقیر مستلزم چه چیزی است؟

(۱) وجود - فرض موجودی غیروابسته و غنی

(۲) وجود - فرض موجودی وابسته و نیازمند

(۳) ماهیت - فرض موجودی وابسته و نیازمند

۲۱۷- با توجه به براهین فلاسفه مسلمان در اثبات وجود خدا کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در پرتو برهان ملاصدرا خداوند هم علت محدثه موجودات است و هم علت مبقيه.

(۲) فارابی و این‌سینا برخلاف ملاصدرا برهان خود را با نظر به موجودات جهان شروع می‌کنند.

(۳) مسیر هر دو برهان ارائه شده از جانب فارابی و این‌سینا، از معلول به علت است.

(۴) چنانچه تسلسل علل نامتناهی امکان‌پذیر باشد، برهان فارابی مخدوش می‌شود.

۲۱۸- کدام گزینه نمی‌تواند به رابطه عشق و جهان از نظر این‌سینا اشاره داشته باشد؟

(۱) طبایع جز کشش کاری نداند

(۲) جهان بی عشق سامانی ندارد

(۳) عاقلان نقطه پرگار وجودند ولی

(۴) عشق بشکافد فلک را صد شکاف

۲۱۹- کدام عبارت درباره بحث‌های معناداری و اثبات وجود خدا نزد فلاسفه مسلمان نادرست است؟

(۱) معناداری از فواید و لوازم اعتقاد به خدا و فرع بر اثبات وجود خدا است.

(۲) نشان دادن منشأ گرایش‌های متعالی انسان در گرو اثبات وجود خدا است.

(۳) پس از افول برهان‌های خداشناسی، بحث معناداری را مطرح کرده‌اند.

(۴) پذیرش معناداری مستلزم این است که خدا را غایت و مطلوب هستی بدانیم.

۲۲۰- کدام تمثیل برای بیان برهان فارابی مبنی بر اثبات وجود خداوند، مناسب‌تر است؟

(۱) مدیر یک شرکت، پرداخت وام را در صورت تأمین اعتبار و تأمین اعتبار را به شرط تصویب مجلس ممکن می‌داند.

(۲) کسی که می‌خواهد روی کاغذ مطلبی بنویسد، علاوه بر قلم، کاغذ، مرکب و سایر عوامل، به اراده نیز نیازمند است.

(۳) در دو کفه ترازو که در حالت استوا قرار دارد، سنگینی یک کفه نسبت به دیگری، نیازمند عاملی بیرونی است.

(۴) فردی که دو لیوان یکسان آب در مقابلش قرار دارد، برای ترجیح یکی از دو لیوان بر دیگری، نیازمند علت است.

احکام قضایی
منفعت‌های ۶۲ تا ۷۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

احکام قضایی
منفعت‌های ۶۲ تا ۷۵

۲۲۱- کدام گزینه در مورد دو قضیه متداخل درست است؟

- (۱) اجتماع و ارتفاع دو قضیه ممکن است.
- (۲) ارتفاع ممکن ولی اجتماع محال است.
- (۳) اجتماع ممکن ولی ارتفاع محال است.

۲۲۲- نقیض عکس قضیه «هر الف ب است» با متداخل متناقض آن، چه رابطه‌ای دارد؟

- (۱) تناقض
- (۲) عکس مستوی
- (۳) تداخل
- (۴) تضاد

۲۲۳- در چه صورتی نمی‌توان از یک قضیه موجبه جزئیه، عکس مستوی صادق بهدست آورد؟

- (۱) اگر رابطه موضوع و محمول آن قضیه تباین باشد.
- (۲) اگر رابطه موضوع و محمول آن قضیه تساوی باشد.
- (۳) اگر رابطه موضوع و محمول آن قضیه عموم و خصوص مطلق باشد.
- (۴) اگر رابطه موضوع و محمول آن قضیه عموم و خصوص من وجه باشد.

۲۲۴- اگر از قضیه «برخی از ثروتمندان متکبر نیستند»، نتیجه بگیریم که «برخی از متکبران ژئوپلیتیک نیستند»، کدام عبارت درست است؟

- (۱) استدلال ما دوری است.
- (۲) دچار قیاس نامعتبر شده‌ایم.
- (۳) دچار ایهام انعکاس شده‌ایم.
- (۴) با توجه به واقعیت، استدلالی معتبر انجام داده‌ایم.

۲۲۵- می‌دانیم که قضیه سالبۀ جزئیه عکس لازم‌الصدق ندارد، اگر بخواهیم از یک قضیه سالبۀ جزئیه، عکس مستوی صادق بهدست آوریم، در این صورت کدام گزینه را باید موضوع و محمول قضیه قرار دهیم؟

- (۱) جسم - سفید
- (۲) حیوان - حساس
- (۳) علت - معلول
- (۴) انسان - شاعر

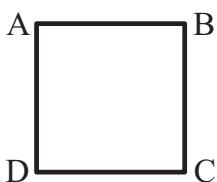
۲۲۶- اگر اصل قضیه‌ای، کلی و صادق باشد، صدق و کذب متداخل، متناقض و متضاد آن بهترتب، چگونه خواهد بود؟

- (۱) کاذب - کاذب - صادق
- (۲) صادق - کاذب - صادق
- (۳) صادق - کاذب - کاذب
- (۴) کاذب - صادق - کاذب

۲۲۷- اگر متداخل قضیه‌ای «بعضی الف ب نیست». باشد، رابطه اصل آن با کدام قضیه تناقض خواهد بود؟

- (۱) هر الف ب است.
- (۲) بعضی الف ب است.
- (۳) بعضی ب الف نیست.
- (۴) هیچ الف ب نیست.

۲۲۸- اگر مریع رویه‌رو مریع تقابل باشد، امکان موارد زیر را بهترتب بررسی کرده و پاسخ درست را انتخاب کنید؟

- (۱) غیرممکن - غیرممکن - امکان‌پذیر
- (۲) امکان‌پذیر - غیرممکن - غیرممکن
- (۳) غیرممکن - امکان‌پذیر - امکان‌پذیر
- (۴) امکان‌پذیر - غیرممکن - غیرممکن

- جمع میان A و B در کذب

- جمع میان A و C در کذب

- تشخیص صدق یا کذب A، در صورت کذب D

- (۱) امکان‌پذیر - غیرممکن - غیرممکن
- (۲) غیرممکن - امکان‌پذیر - امکان‌پذیر

۲۲۹- کدام گزینه درباره قضیه سالبۀ جزئیه صحیح است؟

- (۱) می‌توان از لحاظ صورت و قالب، یک قانون کلی برای عکس مستوی آن ذکر کرد.

- (۲) در تمام موارد اگر از آن عکس بگیریم دچار مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی شده‌ایم.

- (۳) چنانچه از لحاظ محتوایی صدق باشد، متداخل آن نیز قطعاً صدق خواهد بود.

- (۴) ممکن است در مثالی خاص بتوان عکس مستوی صدق برای آن بیان کرد.

۲۳۰- چنانچه قضیه «بعضی الف ب است.» کاذب باشد، بهترتب صدق یا کذب قضایای «هیچ ب الف نیست.» و «بعضی الف ب نیست.» چگونه است؟

- (۱) صادق - صادق
- (۲) کاذب - صادق
- (۳) صادق - کاذب
- (۴) کاذب - کاذب

امکان شناخت
صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۵

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۲۳۱- در کدام گزینه تعداد موارد محسوس بیشتر از سایر گزینه‌ها است؟

- (۲) روح، اشعة نور، فرشتگان
(۴) روح، عالم بزرخ، فرشتگان

- (۱) امواج صوتی، الکترون، روح
(۳) الکترون، سلول‌ها، اشعة نور

۲۳۲- پرسش زیر بیشتر با کدام گزینه مرتبط است؟

«آیا افراد می‌توانند اشیاء و موجودات را همان‌گونه که هستند، بشناسند؟»

- (۲) چیستی شناخت
(۴) امکان شناخت

- (۱) ارزش شناخت
(۳) قلمرو شناخت

۲۳۳- اگر فیلسوفی ذهن انسان را به مانند لوح سفیدی بداند که پس از تولد، آگاهی‌ها در آن نگاشته می‌شود؛ به کدام ویژگی معرفت‌شناختی، بیشتر گرایش دارد؟

- (۲) محدود بودن معرفت انسان
(۴) توانایی انسان بر معرفت

- (۱) راهیابی خطا در معرفت انسان
(۳) تدریجی بودن معرفت انسان

۲۳۴- کوشش برای تعریف مفهومی شناخت ناشی از ... است.

- (۲) اعتقاد به عدم بداهت معنایی معرفت
(۴) اعتقاد به عدم شکاکیت مطلق

- (۱) اعتقاد به عدم بداهت امکان معرفت
(۳) اعتقاد به عدم محدودیت معرفت انسان

۲۳۵- «کودک خردسالی که هنوز زبان باز نکرده در آغوش پدرش بود و عروسک کوچکی در دست داشت. عروسک از دستش به زیر میز افتاد. کودک سرش را کمی خم کرد تا زیر میز را ببیند. پدرش دست به زیر میز می‌برد و پس از گشتن مختصراً، عروسک را از زیر میز بیرون می‌آورد و به دستش می‌دهد.» با توجه به کار این کودک و پدرش، کدام گزینه نادرست است؟

- (۲) این کودک معرفت را ممکن می‌داند.
(۴) پدر این کودک معرفت را ناممکن نمی‌داند.

- (۱) این کودک معنای معرفت را ننمی‌داند.
(۳) پدر این کودک هم نظر با گرگیاس نیست.

۲۳۶- کدام گزینه درباره امکان معرفت نادرست است؟

- (۱) شک در حدود شناخت آدمی طبیعی است.
(۲) امکان معرفت ملازمه دارد با درست بودن تمامی شناخت‌های بشر.
(۳) انجام کارهای روزمره نشانه بداهت امکان معرفت است.
(۴) شک در ادراکات انسان نوعی علم محسوب می‌شود.

۲۳۷- کدام عبارت درست است؟

- (۱) گسترده‌گی شناخت و فهم ما از جهان، نشان می‌دهد که توانایی شناخت ما حدی ندارد.
(۲) کسی که توانایی شناخت برخی امور را مطلقاً منتفی بداند، امکان شناخت را منکر است.
(۳) با پیشرفت‌های حیرت‌آور بشر در سده‌های اخیر، همه دانش‌های گذشته زیر سؤال رفته‌اند.
(۴) کسی که اعتقاد به غیرقابل شناخت بودن حقیقت دارد، ناخواسته به شناختی از یک حقیقت نائل شده است.

۲۳۸- کدام گزینه با بداهت امکان شناخت ناسازگار است؟

- (۲) بررسی تطابق علم ما و خارج مقدور نیست.
(۴) معرفت تنها به محسوسات تعلق می‌گیرد.

- (۱) شکاکیت نسبی امکان وقوع دارد.
(۳) احاطه علمی بر همه جوانب وجودی انسان ممکن نیست.

۲۳۹- پیشرفت و تمولات دائمی علمی نشان‌دهنده چیست؟

- (۲) ارزش شناخت
(۴) نسبیت شناخت

- (۱) قطعیت شناخت
(۳) امکان شناخت

۲۴۰- در دو عبارت کدام گزینه طریق توسعه علم، یکسان نیست؟

- (۱) کشف سیاره پروکسیمایی در سال ۲۰۱۶ - کشف پنی سیلین توسط الکساندر فلمنگ
(۲) کشف خطای فیزیکدانان قرن نوزدهم در تخمین عمر کره زمین - آگاهی از اشتباه آبرت اینشتین در معادله نظریه نسبیت عام
(۳) کشف تأثیر اندک استفاده از دستکش در پیشگیری از ابتلا به کرونا - کشف دو غده براقی جدید پشت بینی انسان
(۴) کشف اشعة ایکس توسط ویلهلم رونتگن - کشف گونه‌ای از کوسه‌های کوچک در خلیج مکزیک

تغیر (۱) حل مسئله
صفحه‌های ۲ (۵ سیم)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۴۱- در کدامیک از مراحل حل مسئله، بهتر است دیگران نقش راهنمای داشته باشند و این مرحله، چندمین گام حل مسئله است؟

- (۱) ارزیابی راه حل - مرحله اول
(۲) به کار گیری راه حل مناسب - مرحله دوم

- (۳) ارزیابی راه حل - مرحله سوم
(۴) تشخیص مسئله - مرحله اول

۲۴۲- در عبارت زیر به کدام روش حل مسئله اشاره شده است؟

«نظریه پردازان اقتصادی دولت با ابداع طرحی پیچیده برای نظام پولی کشور راه حل‌هایی برای کاهش نرخ تورم بیان کردند که در صورت اجرای درست و دقیق

هیچ خطایی به آن راه ندارد و به طور قطع کاهش تورم را به همراه خواهد داشت.»

- (۱) تحلیلی
(۲) مهندسی معکوس

- (۳) شروع از آخر
(۴) بارش مغزی

۲۴۳- کدام مورد از مسائل «خوب تعریف شده» است؟

- (۱) علل تحولات بازار بورس اوراق بهادار
(۲) راههای موفقیت در آزمون سراسری

- (۳) نحوه افزایش استاندارد بتزنین مصرفی شهری
(۴) احترام به آزادی اندیشه و تنوع دیدگاهها

۲۴۴- «آقای طارمی به تازگی با همسر خود به مشکل برخورده است. او با وجود سه بار شرکت در امتحان رانندگی رد شده و با وجود تلاش بسیار برای انجام

کامل وظایف کاری خود وقت کم می‌آورد و بارها به علت ناتمامی پروژه‌هایش مؤاخذه شده و به شدت وضعیت عاطفی ناخوشایندی دارد.» احساس

شکست آقای طارمی به چه علتی است و بروز کدام پیامد در مورد او محتمل‌تر است؟

- (۱) وجود مشکلات عاطفی جدی - ابراز رضایت از حضور در جمیع

- (۲) جهل نسبت به مهارت‌های حل مسئله - داشتن عاطفة مثبت به دیگران

- (۳) ناتوانی عمده در تصمیم‌گیری - متولّ شدن به روش‌های تهاجمی

- (۴) ناگاهی به فنون حل مسئله - به کار گیری روش‌های نادرست مقابله‌ای

۲۴۵- در مورد پیامدهای ناتوانی در حل مسئله کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) تنها دلیل احساس عاطفی مثبت‌تر نسبت به دیگران، دانش و تجربه بیشتر در حل مسئله است.

- (۲) فشار روانی را هم می‌توان نوعی از ناکامی دانست که در اثر ناتوانی در حل مسئله ایجاد می‌شود.

- (۳) افرادی که مدام در حالت فشار روانی هستند، پرخاشگری را تنها راه حل مشکلات‌شان می‌دانند.

- (۴) وضعیت عاطفی ناشی از ناتوانی در حل مسئله، یکی از دلایل بروز پرخاشگری است.

۲۴۶-نتیجه حاصل از فرض زیر کدام است؟

«محسن در حل سوالات ریاضی خود جدیت کافی ندارد و خود را درگیر حل سوالات نمی‌کند.»

- ۱) احتمال انتخاب راه حل بهتر، کم است.
۲) بهطور کلی احساس مسئله نمی‌کند.
۳) درک او از مسئله ناقص خواهد بود.
۴) موانع احتمالی را نمی‌تواند شناسایی کند.

۲۴۷-چگونه «اثر نهفتگی» بر حل مسئله توسط فرد تأثیر می‌گذارد؟

- ۱) استفاده از تجربه گذشته همراه با بازبینی و نقد مسئله
۲) تغییر نگاه فرد و تغییر بازنمایی مسئله
۳) فراموش شدن و از بین رفتن عوامل مانع حل مسئله
۴) استفاده بهینه از اطلاعات حافظه

۲۴۸-عبارت زیر به کدام مفهوم نزدیکتر است؟

«یک روان درمانگر در اتاق درمان، با مقاومت بیمار در برابر صحبت کردن در مورد موضوعی خاص، مواجه می‌شود و تلاش‌هایش مبنی بر راهبردهای موجود نیز برای خاموش کردن این مقاومت بی‌اثر بود، اما پس از مدتی از خود پرسید: بیمار در حال انتقال چه چیزی به من است و او در من چه چیزی می‌بیند که باعث می‌شود از صحبت اجتناب کند؟ با این پرسش جدید، وی توانست راهبردی جدید کشف کند.»

- ۱) دانشمندانی چون ابن سینا نیز علاوه بر الطاف الهی از این روش بهره می‌برده‌اند.
۲) فرد با تغییر نگاه خود و بازنمایی مسئله از بن‌بست خارج شده است.
۳) این سؤال، به پدیده انتقال در حل مسئله اشاره دارد.
۴) بازنمایی مسئله ثابت مانده اما نگرش فرد تغییر کرده و توانسته مسئله را حل کند.

۲۴۹-تصور کنید راننده‌ای در جاده در حال حرکت است و ناگهان صدای ناهنجاری از موتور ماشین می‌شنود. کدام روش برای حل این مشکل روشی تحلیلی نیست؟

- ۱) با امداد خودروی منطقه تماس بگیرد و منتظر باشد تا بیایند و مشکل را حل کنند.
۲) چون از داخل ماشین صدا را خوب نمی‌شنود، برود و موتور را از نزدیک بررسی کند.
۳) در همان حوالی دنبال کسی بگردد که متخصص باشد و ماشین را نزد او ببرد.
۴) با یک مرکز تعمیر کار آنلاین تماس بگیرد و دستورات آن‌ها را مو به مو اجرا کند.

۲۵۰-کدام یک از موارد زیر دارای اعتبار بیشتر و قواعد مشخص‌تری است؟

- ۱) فردی قرار است یک متن آلمانی را به زبان فارسی ترجمه کند و برای این کار، متن را به شش قسمت تقسیم می‌کند و هر قسمت را در یک روز ترجمه می‌کند.

۲) شخصی برای تصمیم‌گیری در خصوص برگزاری یک برنامه نفریحی، از اعضای گروه می‌خواهد تا نظراتشان را اعلام کنند و سپس طبق معیارهایی، نظرات نامناسب را حذف می‌کند.

۳) شخصی برای ساخت یک ماشین اسباب‌بازی، قطعات آن را از هم جدا کرده، هر یک را بررسی می‌کند و هر قطعه را جداگانه ساخته و سپس ماشین را سرهمندی می‌کند.

۴) شخصی می‌خواهد برای خرید برخی لوازم خاص به شهری دیگر سفر کند. بدین منظور، نخست به نقشه نگاه می‌کند تا بهترین راه را پیدا کند، اخبار ترافیک و آب و هوا را دنبال می‌کند تا در بهترین زمان ممکن سفرش را آغاز کند.

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

